TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

No. 40 — 1924 | Tiistaina, huhtikuun 1 p. — Tues. April 1 | VIII Vuosik. - Vol. VIII

Teräsparoonien lahjomisjutussa vaaditaan selvää

Lontoo. — Englannin työväenpuolueen äänenkannattaja Daily Herald, käsitellessään äsken paljastunutta Newfoundlandin lahjomisjuttua, jonka yhteydessä on paljastunut kuinka British Empire teräsyhtiön virkailijat ovat lahjoneet Newfoundlandin pääministeriä Squiresia, huomauttaa, että vaikkakin tämän jutun loppuselvittely kuuluu Newfoundlandin väestölle, on Englannin väestön kuitenkin otettava huomioon, että tässä jutussa on kaksi osallista ja jos kerran Newfoundlandin pääministeri Squires on syyllinen lahjusten vastaan ottoon, niin toiselta puolen on British Empire teräsyhtiö rikollinen lahjausten antamiseen.

Samalla kun lehdessä tehdään selvää British Empire teräsyhtiön englantilaisista virkailijoista, kirjotuksessa myöskin osotetaan, että he ovat eturivin miehiä myöskin Englannin hiili- ja terästuotannossa. «Yksi heidän yhtiöistään on huomuttu syylliseksi pääministerin lahjomiseen. He ovat meille velkaa täyden ja suoran selityksen näiden paljastusten johdosta,» huomauttaa lehti.

British Empire yhtiön englantilaiset virkailijat ovat puolestaan ehättäneet puolustelemaan itseään selityksellä, että lahjominen on tapahtunut jo ennenkuin he ovat olleet missään tekemisissä yhtiön kanssa.

Unkarin pääpyövelin päivät luetut

Unkarin valtionhoitajan, pääpyöveli Horthyn päivät lienevät konta lopussa. Jo muutamia kuukausia sitten todettiin hänen potevan pitkälle kehittynyttä mahasyöpää. Horthy on sulkeutunut huoneisiinsa eikä juuri ota vastaan muita kuin tunnetuimpia joukkomurhaajia, kuten Heijas y.m. Kun lääkärit ovat lisäksi kieltäneet häntä käyttämästä juovuttavia juomia, on hänen tilansa entisestäänkin huonontunut, hän kun on tunnettu juopporetku. Ja tämä pyövelin ruumiillisten kärsimysten lisäksi tulevat henkiset. Hän tietää, ettei hän tule kauan olemaan valtionhoitajana, tietää, miten vihattu ja halveksittu hän on kautta valtakunnan ja jopa maan rajojen ulkopuolellakin. Joukkomurhat ja kidutukset eivät suo hänelle päivän eikä yön rauhaa. Tuhannet syyttömät uhrit ovat tehneet hänen elämänsä helvetiksi maan päällä, ja kun tämän lisäksi nyt on tullut sairaus ja alkoholin puute, lähentelee hänen mielentilansa mielisairautta.

Poliittisesti on Horty verinen sivu historiassa jo täyteen kirjotettu ja pian ei häntä itseäänkään enää laskettane elävien kirjoihin.

Canada huolissaan saataviensa suhteen

Ottawa. — Sen johdosta kun Italian pääministeri Mussolini on ilmottanut Rumanian hallitukselle, että Rumanian kuningatar Maria ei ole tervetullut Italiaan, ellei hänen hallituksensa anna takeita siitä, että italialaiset velkojat, jotka ovat Rumanialta saamassa $16,000,000 ruoka- ja vaatetarpeista, tulevat saamaan saatavansa, ovat Canadan hallitusviranomaiset saaneet syytä huolestua Canadan saatavien suhteen.

Rumanian velka Canadan hallitukselle on noin $24,000,000 ja Canadan hallitusviranomaiset pitävät Mussolinin toimenpidettä tarpeettomana, koska kysymyksessä oleva velka yksityisille Italian kansalaisille ei ole läheskään niin suuri kuin Rumanian velka Canadan hallitukselle ja pitävät Canadan saatavia paljon tärkeämpänä. Canadan hallitus on saamassa Rumanialta, Ranskalta, Belgialta, Kreikalta ja Venäjältä kaikkiaan $50,000,000. Venäjän velka Canadalle on heidän ilmotuksensa mukaan ainoastaan 55,571 dollaria.

Venäjän ja Italian välit järjestyvät

Neuvostohallituksen lähettiläs esittänyt valtakirjansa Italian kuninkaalle.

Rooma. — Venäjän lähettiläs Jureneff on esittänyt valtakirjansa kuningas Victor Emanuelille. Hänen majesteettinsa keskusteli kohteliaasti useita minuutteja neuvostohallituksen edustajain kanssa.

Radiolaitokset rahapösöjen välikappaleina

Washington. — Radiolähetysasemien johtajia tullaan mahdollisesti kutsumaan oikeusviraston tutkimusta toimittavan senaatin tutkijakomitean eteen vastaamaan syytöksiin, että radion kautta levitetään tuhansiin koteihin propagandaa, jossa vastustetaan pääkaupungissa nykyään käynnissä olevia tutkimuksia.

Senaattori Brookhart, Iowasta, joka on saanut tietoonsa, että sellainen propaganda on käynnissä suurten etujen rahastamana, ilmottaa, että hallituksen virkailijain kokoamat propagandan harjottamista koskevat tiedot tullaan esittämään tutkijakomitean kokoukselle, jossa päätetään radioasemien edustajain kuulusteltavaksi kutsumisesta.

Norjasta tulee 'märkä'

Kristiania. — Norjan hallitus on valmistanut eduskunnalle esitetävän lakiehdotuksen kieltolain kumoamisesta. Hallitus selittää, että kieltolain kumoaminen on käynyt välttämättömäksi ja sen sijaan on ryhdyttävä taisteluun väkijuomia vastaan ennen sotaa käytännössä olleilla keinoilla, nimittäin opettamalla ihmisiä vapaaehtoiseen raittiuteen.

Taantumukselliset erottaneet Jim Larkinin

Belfast, Irlanti. — «Labor» Irlannin kuljetustyöläisten union äänenkannattaja, kertoo, että toimeenpanevan komitean kokouksessa maaliskuun 14 p:nä James Larkin, joka erotettiin yleissihteerin toimesta kesäkuun 11 p:nä 1923, on nyt erotettu union jäsenyydestäkin.

Jim Larkin karkotettiin «epämieluisena» Yhdysvalloista ja sen jälkeen on hän vointinsa mukaan yrittänyt edistää radikaalista liikettä Irlannissa.

Torontosta värvätään rappareita Chicagoon

Toronto. — Eräs chicagolainen firma on asettanut Labor Temppelin ilmotustaululle ilmotuksen, jossa sanotaan, että firma haluaa rappareita työhön Yhdysvaltain puolelle ja luvataan $13 palkkaa kahdeksatuntiselta työpäivältä. Työn ilmottavat he kestävän 60 päivää ja lupaavat maksaa torontolaisille työläisille matkakustannukset edestakaisin, elleivät he halua työn loputtua jäädä Chicagoon.

Canadan kalatuotanto lisääntynyt

Ottawa. — Viime helmikuun ajalla tuotiin Canadan kummallakin rannikolla merikalastuksen saaliina kalaa maihin yhteensä 45,283,700 paunaa, kun sitä vastoin vastaavana kuukautena viime vuonna oli saalis ainoastaan 23,753,700 paunaa. Canadan kalastustoimiston laskelmien mukaan viime helmikuun merikalasaaliin arvo nousi 1,002,744 dollariin.

Livingstonen jutun käsittely lykkäytetty

Halifax, N. S. — Dan Livingstonen, kaivostyöläisten järjestön piiri 26 entisen presidentin, joka viime heinäkuussa vangittiin Jim McLachlanin kanssa syytettynä «perättömien juttujen levittämisestä», jutun käsittely siirrettiin täkäläisessä oikeudessa maakunnan yleisen syyttäjän, O'Hearn'in, pyynnöstä ensi lokakuuhun. Hän laskettiin vapaalle jalalle $500 takauksella siksi kunnes jutun käsittely alkaa.

Dan Livingstonen jutun käsittely lykättiin viime lokakuussa nyt kokoontuneeseen istuntoon ja nyt se taas siirrettiin seuraavaan ylioikeuden istuntoon, joka kokoontuu ensi lokakuussa. Hän joutuu näin ollen odottamaan kuulustelua toista vuotta. Jim McLachlan, joka vangittiin samalla kertaa, tuomittiin lokakuussa kahdeksi vuodeksi Dorchesterin kuritushuonevankilaan ja on nyt Canadan järjestyneen työväestön painostuksesta laskettu ehdonalaiseen vapauteen. Näyttää siltä kuin maakunnan yleinen syyttäjä ei tietäisi mitä hänen tulisi tässä jutussa tehdä.

Räjähdys surmannut 26 kaivostyöläistä

Welch, W. Va. — Viimeisimpien tietojen mukaan kolmentoista kaivostyöläisen ruumista on saatu ylös Yukon-Pocahontas hiiliyhtiön kaivoksesta Yukonissa, johon viime perjantaina tapahtuneessa hirvittävässä räjähdyksessä hautaantui kaikkiaan kaksikymmentäkuusi työläistä. Toisten kolmentoista kaivoksen hautaantuneen miehen arvellaan myöskin menettäneen henkensä. Yhdysvaltain kaivostoimiston Nemoursissa, lähellä Bluefieldiä oleva pelastusvaunu on määrätty tapahtumapaikalle.

Kapinalliset kärsineet musertavan tappion

Vera Cruz. — Kenraali Cerizolan johdolla taistelevat liittohallituksen sotajoukot pääsivät voitolle taistelessaan kenraali Guadalupe Sanchezin johtamien kapinallisten kanssa Mafafassa, kerrotaan tänne saapuneessa tiedossa. Suuri määrä kapinallisia sotilaita kaatui ja haavottui ja liittohallituksen joukot saivat saaliikseen suuret määrät sotatarpeita.

Hudson Bayn rautatie tulee kalliiksi

Ottawa. — Hudson Bay rautatien ja Port Nelsonin pääteaseman rakentamiseen on tähän mennessä käytetty kaikkiaan $20,750,000 kansan varoja. Hallituksen rautateiden ja kanaalien viraston arvion mukaan täytyy sanotun rautatien rakentamiseen vielä luovuttaa yli kaksikymmentäviisi miljoonaa dollaria ennenkuin Port Nelsonin satamaan voidaan alkaa rautateitse kulettamaan viljaa ulkomaille lähetystä varten.

Teollisuustilaston laatimista suunnitellaan

Moskova. — Äsken päättynyt neuvostovaltain liiton tilastollinen konferenssi katsoi välttämättömäksi yleisen teollisuustilaston laatimisen v. 1925, lausuen samalla toivomuksen, että sitä ennen olisi tilastovirastojen ja teollisuuslaitosten edustajain yhteisessä neuvottelussa valmistettava ohjelma aiottua tilaston keräämistä varten.

Satamatyöläisten lakko päättynyt

Berlin. — Bremenshavenissa jonkun aikaa käynnissä ollut satamatyöläisten lakko on saatu sovituksi ja lakkolaiset ovat suostuneet palamaan takaisin työhön.

Lakkolaiset voittaneet Lontoossa

Lontoo. — Katuvaunutyöläisten lakko on saatu sovituksi ehdoilla, joiden mukaan lakkolaiset voittivat melkein kaikki vaatimuksensa. Lakon näin onnellista ratkaisua pidetään suurelta osalta pääministeri MacDonaldin ansiona.

Englantilaista pääomaa Ontarion kaivosteollisuuteen

Toronto. — Brittiläiset sijoittajat ovat alkaneet yhä suuremmassa määrässä kiinnittämään huomiota Ontarion kultakenttiin, ilmottaa Sir Archibald Mitchelson, Porcupine Davidson yhtiön brittiläisten osakkeiden omistajain täällä oleva edustaja. Sir Archibald sanoi, että Pohjois-Ontarion kulta-alueet ovat nykyään englantilaisten rahamiesten keskuudessa paljon suuremman huomion esineenä kuin kahdeksantoista kuukautta sitten, jolloin hän oli Englannissa käymässä. Tämän kasvavan huomion seurauksena arveli hän englantilaisten rahamiesten tulevan yhä suuremmassa määrässä sijoittamaan rahaa Pohjois--Ontarion kaivosteollisuuteen.

Paljon siirtolaisia tulossa Skandinavian maista

Port Arthur, Ont. — Skandinavian maista tulee tämän vuoden kuluessa siirtymään Canadaan lähes 17,000 siirtolaista, ilmottaa Scandinavian--American linjan sihteeri, Helge Peterson, joka saapui tänne Köpenhaminasta pari päivää sitten.

Peterson sanoo noin 10,000 suomalaista, 2,000 tanskalaista, 2,000 norjalaista ja 3,000 ruotsalaista pikkoin saapuvan tänne. Siirtolaisministeri oli luvannut laivayhtiön edustajalle, tämän ollessa hänen puheillaan, että siirtolaisvirasto tulee vointinsa mukaan avustamaan laivayhtiötä näiden siirtolaisten maahan siirtämisessä.

Työläiset vallanneet öljyomaisuuksia Mexikossa

New York. — Täkäläisille öljyparooneille on saapunut tieto, jossa kerrotaan, että mexicolaiset työläiset ovat vallanneet Tampicon lähellä olevat Mexicon Eagle öljyyhtiön omaisuudet ja kohottaneet niillä punaisen lipun. Uutinen öljyomaisuuksien valtaamisesta on saanut aikaan suurta hämmästystä niiden amerikalaisten öljy-yhtiöiden keskuudessa, joilla on omaisuuksia Tampicon piirissä ja suurimpien Mexikossa toimivien yhtiöiden edustajien yhteinen neuvottelukokous on kutsuttu koolle.

Rumania mobilisoi sotavoimiaan

Moskova. — Bessarabian rajalta saapuneen tiedonannon mukaan Rumania on alkanut asettaa sotajoukkojaan liikekannalle, ryhtyen samalla miinottamaan Tonavavirran suuta. Eri osissa Etelä-Venäjällä on viime päivinä pidetty protestikokouksia Rumanian menettelyjen johdosta Bessarabian valtaamiseksi.

Yksityinen teollisuus Venäjällä

Moskova. — Korkeimman kansantalousneuvoston tilastotietojen mukaan oli viime vuoden lopussa neuvostovaltain liiton alueella, Takakaukaasiaa lukuunottamatta, vuokrattuna 5,241 valtion teollisuuslaitosta, joissa työskenteli keskimäärin 16 työläistä kussakin. Alkuaan oli päätetty vuokrata 8,633 teollisuuslaitosta.

Virkailijain huijauksia paljastettu

Toronto. — Ontarion apulaisrahastonhoitaja Charles Mathews on nykyään pahemmassa kuin pulassa niiden paljastusten johdosta, joita on tehty valtion tilintarkastuskomitean toimeenpanemissa kuulusteluissa. Näissä kuulusteluissa on entinen Royal pankin virkailija Garnet Hart ja Home pankin bondijaoston entinen johtaja Alexander Ross tunnustaneet Mathewsin kanssa tehneensä 11,500 dollaria voittoa verottomien bondien myynnillä hallitukselle, sen jälkeen kun olivat saaneet parlamentista vihiä, että sellainen myynti olisi mahdollista. Summa oli jaettu sitten Rossin, Mathewsin vävyn L. C. Masonin ja Mathewsin kesken.

Ennen paljastusta sekä Hart että Ross olivat olleet todistajan paikalla kuulusteluissa, mutta jyrkästi kieltäneet osallisuutensa keinotteluun. Kun sitten Ross oli vielä kuulusteltavana, nousi eräs kuulustelun johtajista, eversti Currie ja ilmotti, että Hart haluaa tulla uudelleen todistajan paikalle ja sanoa suunsa puhtaaksi. Todistajan paikalle tultuaan hän sitten avoimesti tekikin edellämainitun paljastuksen ja samalla tunnusti, että vihjaus tähän keinottelumahdollisuuteen oli saatu Masonilta, joka rahastonsihteerin apulaisen Mathewsin sukulaisena ollen oli taas puolestaan saanut sen Mathewsilta.

Mathews on toiminut maakunnan apulaisrahastonhoitajana vuodesta 1920 saakka, jolloin silloinen rahastonhoitaja Peter Smith nimitti hänet toimeensa. Hallituksen viroissa on hän ollut yhtä mittaa kolmattakymmentä vuotta, joista kahdeksantoista vuotta rahastondepartementin toimissa. Jonkun aikaa toimi hän varsinaisen rahastonhoitajan sihteerinä. Personallisella esiintymisellään on saavuttanut aina yleistä luottamusta ja sen vuoksi hänen kuliissien takaiset keinotteluhommansa ovatkin nyt paljastuttuaan herättäneet yleistä hämmästystä.

Kuohuntaa Puolan työläisten keskuudessa

Eri seuduilta Puolaa saapuu hälyyttäviä tietoja kuohunnasta työläisten keskuudessa. Levottoman mielialan synnyttäjänä on maassa vallitseva finanssikriisi. Sen kautta on kehittynyt työläisille kerrassaan sietämättömät suhteet työttömyyden, kalliin ajan, elintarvepuutteen ja virkamiesten keskuudessa vallitsevan turmeluksen muodossa. Nämä ilmiöt ovat saaneet ankaran tuomionsa suurissa työväenkokouksissa, joita on pidetty Warsovassa, Lodzissa ja suurissa teollisuuskeskuksissa. Hallitus puolestaan, on ryhtynyt «lieventämään» hätätilannetta uusilla vainotoimilla ja työläisten joukkovangitsemisilla. Puolalaisessa Ukrainassa varsinkin vallitsee ankara terrori.

Australia tarvitsee vedenalaisiakin

Melbourne, Australia. — Vahvistaessaan sen tiedonannon, missä kerrottiin, että pääministeri Bruce ilmotti hallituksen tulevan rakennuttamaan kaksi risteilijää Australian merivoimien voimistuttamiseksi, Melbourne Herald sanoo Brucen tulevan näinä päivinä esittämään parlamentissa ehdotuksen kuuden «L» luokkaan kuuluvan vedenalaisen tilaamisesta Englannista.

Turkkikin lisää merivoimiaan

Konstantinopoli. — Turkki on päättänyt tulla vaikuttavaksi tekijäksi merillä. Entinen Saksan sotalaiva Geoben ja kuusi torpeedovenettä on määrätty korjattavaksi ja yksi uusi vedenalainen ostettavaksi. $26,000,000 laivastomenoarvio on tullut hyväksyttyä edustajakamarissa.

Neuvostovallan suuri lasku Englannille

Moskova. — Kolmannen kansainvälisen toimeenpanevan komitean puheenjohtaja Sinojev Leningradissa pitämässään puheessaan lausui, että neuvostohallituksen Englannille esittämät hyvitysvaatimukset tulevat olemaan 2,000,000,000 kultaruplaa suuremmat kuin mitä Englannin neuvostohallitukselle esittämät vaatimukset ovat. Puheessaan Sinojev käsitteli etupäässä piakkoin alkavia neuvotteluja Venäjän ja Englannin välillä. Puhujan selostuksen mukaan Englannin vaatimukset jakaantuvat kolmeen luokkaan: Ensiksi valtiolainat ja viisitoista eri vaatimusta lainoista ja kansallistetuista omaisuuksista, joiden arvo nousee yhteensä 2,450,000,000 ruplaan: toiseksi 5,373,000,000 kultaruplaan nousevat sotavelat ja kolmanneksi korot ja muut velat, jotka nousevat 2,816,000,000 kultaduplaan, eli yhteensä 10,639,000,000 ruplaan.

Venäjä puolestaan vaatii korvausta niistä vaurioista, mitkä ovat aiheutuneet amiraali Koltchakin hyökkäyksistä ja Venäjän kultavarastojen takavarikoimisista.

«Ellei ole toivoa saada Englannilta näitä kahta biljoonaa kultaruplaa, sanoi Sinojev, niin siinä tapauksessa Englanti ei tule saamaan sotavelkojaan eikä korkojaan. Englannin alamaisten omaisuuksien takavarikoiminen Venäjällä muodostaa mitä pulmallisimman kysymyksen. Niiden johdosta on esitetty kaikkiaan 115 vaatimusta, joiden arvo nousee 600,000,000 ruplaan.

Puheessaan Sinojev myöskin huomautti, että neuvostohallituksen edustajat ovat valtuutetut hankkimaan ainoastaan niin suuria lainoja, jotka hallitus kykenee maksamaan.

Radiot valtaavat alaa Espanjassa

Madrid. — Radio on alkanut voittaa alaa Espanjassakin. Hallitus ilmottaa Madridissa käytännössä olevien vastaanottolaitteiden luvun kohoavan 10,000, samalla kun niiden luku epävirallisesti arvioidaan puolta suuremmaksi. Madridiin on kutsuttu kansallinen konferenssi, jossa tullaan käsittelemään radioiden käyttöä koskevia kysymyksiä ja laatimaan säännöstelyjä, joiden alaisena lähetysasemat joutuvat tulevaisuudessa toimimaan.

Tilastoa "puolustus"-kuluista

Ottawa. — Canadan puolustusministeri, E. M. MacDonald, esitti lainlaatijakunnalle pari päivää sitten numeroita siitä kuinka paljon maan puolustukseen kulutetaan asukasta kohti rahaa eri osissa Englannin valtakuntaa. Numerot ovat seuraavat:

Canadassa $1.46 asukasta kohti, Uudessa Seelannissa $2.33, Etelä-Afrikassa $2.92, Australiassa $3.30, Suur-Britaniassa $15.32.

Maanjäristys kylvää kauhua

Neapeli. — Renevento nimisen kauppalan asukkaat ovat joutuneet kauhun valtaan alueella liikkuneen maanjäristyksen johdosta. Mullistus on tehnyt melkoista vauriota rakennuksilla, mutta yhtään ihmistä ei kerrota joutuneen maanjäristyksen uhriksi. Renevento sijaitsee noin 33 mailin päässä koilliseen päin Neapelista.

Wilsonin omaisuus nousee $250,000

Washington. — Yhdysvaltain entisen presidentin Woodrow Wilsonin pesän selvittelyssä on käynyt selville, että hänen jälkeen jättämänsä omaisuus nousee 250,000 dollariin.

Yhdysvaltain prokuraattori virkaheittona

Hänelle on jouduttu antamaan eropassit sen johdosta kun hänen nimensä on auttamattomasti tahraantunut öljyskandaalissa.

Washington. — Presidentti Coolidge on ollut pakotettu ryhtymään pelastamaan hallitustaan ja republikaanipuoluetta siitä pulasta, mihin ne ovat joutuneet äsken puhjenneen öljyskandaalin takia, tekemällä vaatimuksen liittohallituksen yleisen syyttäjän Daughertyn erottamisesta. Yleinen syyttäjä onkin noudattanut vaatimusta heti.

Presidentti Coolidge on jo pitemmän aikaa saattanut nähdä, että Daugherty on käynyt kelvottomaksi ja vahingolliseksi hänen hallitukselleen sen jälkeen kun tehtiin törkeitä paljastuksia Daughertyn suhteesta öljyskeinotteluun. Kun republikaanipuolueen pomomiehet ovat kuitenkin vaatineet annettavaksi Daughertylle tilaisuus puolustaa itseään häntä vastaan tehdyistä syytöksistä, on välien katkaiseminen hallituksen ja hänen välillään venynyt näin pitkälle.

Daughertyn erottamisella vapautuu nykyinen hallitus nyt viimeisestäkin öljyskandaaliin sotkeutuneesta jäsenestään.

Muodollinen aihe Daughertyn erottamiselle tuli hänen oman menettelynsä kautta. Kuten tiedetään, teki senaatti vaatimuksen, että hänen on luovutettava kaikki kirjeenvaihtonsa ja toimistonsa asiapaperit tarkastettavaksi öljyskandaalin tutkimuksen yhteydessä. Daugherty kieltäytyi ja kehotti presidentin antamaan hyväksymisensä hänen kieltäytymiselleen, selittäen, että olisi muka yleistä etuja loukkaavaa, jos hänen kirjansa luovutettaisiin tutkittavaksi. Presidentti Coolidge kuitenkin selitti, että hän ei voi asettua tukemaan kieltäytymistä sen perusteella, kun itse asianomainen syyttäjä on hänelle tämän vaatimuksen esittänyt. Näin ollen yleisen syyttäjän suhteen ei voinut jäädä muuta tehtävää kuin heittää hänet «yli laidan».

Heti eroamisen jälkeen Daugherty matkusti Atlantic Cityyn, jossa hän aikoo «levätä» muutaman päivän ennenkuin palaa Washingtoniin selvittämään personallisia asioitaan.

Persiassa politikoidaan verhojen takana

Teheran. — Persian eduskunta tulee pitämään salaisia istuntoja viikon päivät keskustellakseen niistä toimenpiteistä, joiden kautta saataisiin vallitsevat valtiolliset selkkaukset ratkaistuksi, jotka johtuvat suurelta osalta siitä, kun tasavaltalaiset vaativat shahin erottamista.

Mikäli asiaa tuntevista piireistä kerrotaan, erään suunnitelman mukaan olisi nykyinen shahi erotettava virastaan yleisen mielipiteen tyydyttämiseksi, mutta hänen tilalleen olisi nimitettävä joku hänen nuoremmista veljistään, niin että monarkia tulisi säilytetyksi. Valtaa ei voida luovuttaa varsinaiselle kruununperilliselle siitä syystä, koska hän ei ole Venäjän neuvostohallituksen suosiossa.

Poliiseita eläkkeelle Torontossa

Toronto. — Toronton poliisipäällikkö Dickson suunnittelee eräänlaista uudelleenjärjestämistä kaupungin poliisilaitoksessa. Hän suunnittelee eri jaostojen johtajien, kersanttien ja konstaapelien erottamista tarkotuksella lisätä poliisilaitoksen tehokkuutta. Mikäli tiedetään, ovat erotettavat sellaisia, jotka ovat jo palvelleet tarpeeksi kauan saadakseen eläkkeen, ja joista poliisipäällikön mielestä ei ole enään poliisilaitokselle ja kaupungille mitään hyötyä.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

ONNI SAARI — Vastaava
S. G. NEIL — Toimitusapulainen

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärsyltä. Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmotukset $1.00 kerta. Haluntatieto- ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Vapauden konttori ja toimitus on: Liberty Building Lorne St., Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Voi voittajia

«Voi voittajia» on historiallinen sananparsi, joka on aina vihlovana kaikunut sodassa hävinneiden valtojen ja kansakuntien korville. Mutta nykyaikana sopii tuo surkuttelun parahdus yhtä hyvin voittajiin kuin voitettuihinkin nähden. Kaikkien maailmansodassa mukana olleiden maiden nykyinen asema osottaa sitä. Vaikka ne muodollisesti saivatkin voittajan nimen, kiemurtelevat ne kuitenkin rusikoituna edelleen areenalla mikä tuotannollisen sekasorron takia, mikä ylettömän raskaiden velkataakkojen painamana.

Niinpä Canadakin. Aselepopäivänä nousivat Canadan kansallisvelat 1,382,000,000 dollariin. Mutta sen jälkeen on velkataakka kohonnut vähimmässä laskussa 2,400,000,000 dollariin. Eikä velkain turpoamiseen ole vieläkään keksitty ehkäisevää lääkettä.

Kun aselepo julistettiin, täytyi jokaisen maan syytää edelleen huikeita summia järjestämänsä sotamasiinan ylläpitämiseen ja järjestelyyn. Aselepopäivänä oli Canadalla lähes puoli miljoonaa miestä Europassa, joiden kustannukset nousivat melkein yhtä suureksi kuin ne olivat olleet miesten ollessa vielä tulilinjalla. Ja kun porvarihallitukset, sodanaikuisista uskotteluistaan huolimatta, eivät pitäneetkään suursotaa maailman «viimeisenä sotana», ei myöskään tullut loppua kansan varojen syytämiseen sodan moolokille. Siitä sotavelkojen lakkaamaton paisuminen.

Englantilainen radikaalinen kirjailija Norman Angell on kirjottanut erään teoksen, jossa hän numerollisesti osottaa, että paraskaan voittaja ei voi lopputilissä sodassa voittaa. Sotaan käytetyt uhraukset ovat parhaimmassakin tapauksessa niin raskaat, että ne eleivät lyhyemmän, niin ainakin pitemmän ajan päälle koituvat voittajan turmioksi. Nykyaikaiset sotavoitot ovat Pyrrhosvoittoja, joiden saavuttamiseksi käydyt ponnistukset ovat niin uuvuttavia ja suuria uhrauksia kysyviä, että niiden takaa ammottaa porvarisvaltojen ilmeinen perikato.

Kehityksen työtä

Mielenkiintoisia uutisia Kreikasta. Siellä on parlamentti suurella äänten enemmistöllä hyväksynyt päätöslauselman Glucksburgin hallitsijahuoneen, eli siis kuningasvallan lopettamisesta ja tasavallan perustamisesta sen tilalle. Edistyksen voimat ovat potkaisseet taas valtaistuimen yhden historiallisen kruunupään alta. Kuten luonnollista, tulevat kruunun omaisuudet pakkoluovutettavaksi uuden tasavallan käsiin.

Vallankumoustako? Tavallaan. Mutta ei sentään proletariaatin etuja ja tarkotusperiä ajavaa. Se on historian käymistilaa, jossa porvarillinen maailman meno järjestelee entisen Hellaan kamaralla oloja nykyisen muotonsa mukaan. Kehitys tekee työtänsä. Kansankerrokset ja varmasti työläisetkin, hengittävät mielummin tasavallan kuin monarkian ilmaa. Heidän saatetaan ainakin lain edessä sanoa olevan vapaita ja tasapuolisia oikeuksilla varustettuja kansalaisia. Mutta omaisuussuhteet ovat edelleen epätasaiset, sikin sokin ja kansan suurille työläisjoukoille kirousta tuottavat. Tämän luonnottomuuden korjaamiseksi täytyy historian suorittaa vielä uusia töitä. Siihen tarvitaan uutta vallankumousta köyhälistön vallankumousta, johon aika paraikaa valmistaa käyttövoimia taistelevasta proletaariaatista.

Karsinain aidat murtuilevat

Montrealissa juuri pidetyssä Canadan rautatietyöläisten järjestöjen kokouksessa on saatu aikaan päätös rautatietyöläisten eri unioiden yhteen liittämisestä. Osa konferenssissa edustettuna olleista unioista kuului Amerikan Työväenliittoon, osa ollen itsenäisiä unioita. Yhdistämiskysymys aiheutti laajakantoisen ja monipuolisen keskustelun, jossa vanhan ammattiunionismin puolustajat ja työväenjärjestöjen yhtenäisen rintaman rakentajat törmäsivät vastakkain. Mitä hyvänsäkin erimielisyyksiä neuvotteluissa ilmeni, se suunta kuitenkin pääsi paremmalle puolelle, joka vaatii karsinain poistamista työväenliikkeestä. Rautatietyöläisten täytyy päästä irti siitä luonnottomasta tilasta, että heillä on toistakymmentä eri järjestöä ja kuitenkin työskentelevät mitä läheisemmässä suhteessa toisiinsa. Vanha ammattiunionismi hajottaa ja heikentää heidän voimiaan jakamalla heidät eri unioihin. Sen sijaan, että esimerkiksi veturinkulettaja ja hänen vierellään työskentelevä lämmittäjä kuuluvat eri unioon, joiden työsopimukset päättyvät eri ajalla, tulisi heidän kuulua yhteen järjestöön, tai nyt ainakin aluksi olla järjestöjensä kautta mahdollisimman läheisessä vuorovaikutuksessa ja yhteisymmärryksessä. Rautatietyöläisten eristyneisyys toisistaan on vielä sitäkin nurinkurisempaa kun otamme huomioon, että he työskentelevät samojen yhtiöiden palveluksessa. Yhtenäisen järjestön luominen heidän keskuudessaan on itse rautatietyöläisten ja koko työväenluokan etujen ja taistelujen kannalta mitä tärkein.

Kuinka paljon työväenmiehiä Suomen eduskuntaan

Niin vasemmistolaisten kuin oikeistolaistenkin keskuudessa Suomessa tehdään paraikaa arvioita kuinka paljon työläiset tulevat saamaan omia miehiään eduskuntaan huhtikuun alkupäivinä toimitettavissa vaaleissa. Sosialidemokraatisen puolueen sihteeri Tainio ennustaa puolueensa saavan 75 edustajaa ja kommunistien 15:sta. Eräät vasemmistoliikkeen toimihenkilöt ovat niinikään lähteneet tekemään mielenkiintoisia laskelmia eduskuntavaalien tuloksista. Toiset sanovat sosialidemokraatien saavan 60 edustajaa ja vasemmistolaisten 20. Joku pitää varmana kommunistien edustajamäärän nousemista 25:teen, jossa tapauksessa oikeistolaisten supistuisi kuuteen kymmeneen. Toiset pitävät mahdollisena vasemmistolaisten edustajaluvun laskemista viiteentoista. Vasemmistolaisten äänenkannattaja «Työväenjärjestöjen Tiedonantaja» tekee seuraavia laskelmia:

Olettaen, että vasemmistolaiset nyt saavat 30 prosenttia vähemmän ääniä kuin Sosialistinen Työväenpuolue v. 1922, saavat he noin 85,00 ääntä. Tällä äänimäärällä eivät he saisi useampaa kuin 14 edustajaa, ottaen huomioon, että useissa piireissä menevät äänet kokonaan hukkaan. 14 edustajaa on siis se todennäköinen edustajalukumäärä, minkä sosialistisen työväen ja pienviljelijäin vaaliliitto näissä eduskuntavaaleissa voi saada. Ne 13 edustajapaikkaa, jotka Sosialistiselta Työväenpuolueen viime vaaleissa saamista paikoista edelläolevan laskelman perusteella vielä jäävät vapaaksi, jakaantunevat jokseenkin tasaisesti suhteellisuuden mukaan sos.-dem. ja porvaripuolueiden kesken, niin että sos.-dem. puolue saa 4 uutta edustajapaikkaa, joten sos.-dem. puolueella uudessa eduskunnassa tulee olemaan 57 edustajaa. Tämän mukaan tulisi työväen yhteiseksi edustajamääräksi 71, eli 9 edustajapaikkaa vähemmän kuin viime eduskunnassa sen täysilukuisena ollessa.

Saapa nähdä miten laskelmat osoittautuvat paikkansa pitäviksi.

Kansainvälinen kapitalismi Ontarion kaivosalueilla

Ontarion kaivosministeri McCrea matkustaa huhtikuun alkupäivinä Englantiin tarkotuksella innostaa englantilaisia kapitalisteja sijottamaan rahojaan kulta- ja hopeakaivoksiin Ontariossa. Kaivosministerinä ollessaan on McCrea pitänyt paljon julkisia puheita, ei mistään ihmiskunnan suurista aatteista ei kansakunnan hyvinvoinnista eikä sen kummemmista valtioaatteista kuin että Pohjois-Ontarion uumenissa on paljon kultaa, hopeaa ja nikkeliä, jotka tarjoavat kapitalisteille rajattomia keinottelumahdollisuuksia. Koko hänen toimintansa on kohdistunut kaivoskapitalismin laajentamiseen, jossa tarkotuksessa hän muun muassa on käyttänyt virkaansa verojen alentamiseksi kaivoskapitalistien voitoille.

Samalla kun Ontarion kulta-, hopea- ja nikkelikaivokset ovat jo suurelta osalta englantilaisten kapitalistien hallussa, haluaa McCrea yhä vaan lisätä heidän pääomamahtiaan täällä. Ontarion kullankaivajat, jotka osittain jo raatavat samojen rahakuninkaiden kontrolleeraamissa kaivoksissa, joiden mahtivallan alaisena mainarit Etelä Afrikassa hikoilevat, pyrkii McCrea tekemään entistä suuremmassa määrässä engantilaisten pääomain riistonalaiseksi. Työläisten ja työnantajain välisiä ristiriitoja sekä taloudellisessa että valtiollisessa suhteessa ei asiain näin ollen tarvitse Ontarion kaivosalueilla kaukaa etsiä.

Norjan suurtaistelu

Lakkotaistelu työnantajain suurrynnistystä vastaan jatkuu edelleen katkerana Norjassa. Kuten tiedämme, eivät työläiset taistele ainoastaan hetken eduista, vaan koko järjestövoimansa oikeuksista.

Työnostajat ovat varanneet itselleen 15 miljoonan kruunun taisteluraháston. Pankit ovat lisäksi samaan «jaloon» tarkoitukseen myöntäneet 5 miljoonaa, pankit, jotka viime vuosina ovat yleisistä varoista saaneet kymmeniä miljooneja keinottelutappioidensa peittämiseksi. Kaikki nämä miljoonat ovat nyljetty työtätekeviltä ja veronmaksajilta, ja nyt käytetään niitä työläisten nujertamiseksi. Taistelu koski alkuaan metallityöläisten palkkojen alentamista 5:llä prosentilla. Tästä koitunut voitto työnostajille olisi noussut noin 15,000 kruunuun viikossa. Mutta nyt myöntävät työnostajat itse, että he menettävät sulussa monta vertaa enemmän kuin mitä olisivat vuosikausiin voittaneet tuolla viiden prosentin palkanlyhennyksellä. — Taistelu koskeekin täten etukädessä työläisten joukkovoiman murskaamista minkä kautta avautuisi loputtoman hiestytyksen mahdollisuus.

Kaksinkertaisesti orjuutettu työ

Valistuneet työläiset uskovat että nykyinen omistusmuoto jakaa yhteiskunnan kahteen luokkaan. Yksi näistä luokista, proletariaatti, on pakoitettu maksamaan toiselle, kapitalistille, jonkunlaisen veron voidakseen ollenkaan elää ja käyttää kykyjään missään määrässä. Tässä on joukottain ihmisiä, kansalaisia he eivät omista mitään: he voivat elää ainoastaan työstään. Mutta voidakseen tehdä työtä tarvitsevat he kallishintaiset tuotantolaitokset, joita heillä ei ole, ja raaka-ainetta ja pääomaa joita heillä ei ole.

Toinen luokka omistaa tuotannonvälineet, maan, tehtaat, koneet, raaka-aineet ja kasaantuneen pääoman rahan muodossa, ja luonnollisesti tämä kapitalisti- ja omistavaluokka, käyttäen voimaansa edukseen, pakoittaa työtätekevän ja omistamattoman luokan maksamaan suuren hinnan. Se ei tyydy siihen, että se saa korvauksen edistysaskeleista, joita se on tehnyt ja on korjannut koneitten kulumisen ja rikkoutumisen. Se kantaa sen lisäksi, vuosi toisen jälkeen ja loppumattomiin huomattavan suuren veron työläisten ja maanviljelijöiden tuotteista maan vuokran kaupunkimaan vuokran, yleisen velan maksuksi otettuja verojen, teollisuusvoittojen, liikevoittojen muodossa, liikepääomasta ja takauksista.

Niinpä ei meidän nykyisessä yhteiskunnassamme työläisten työkään ole heidän yksityistä omaisuuttaan. Ja koskapa, meidän yhteiskunnassamme, joka perustuu uutteraan tuotantoon, taloudellinen toiminta on ihmisen välttämätön tehtävä, koska työ muodostaa erottamattoman osan persoonallisuudesta, ei proletaari omista edes omaa ruumistaan täydellisesti. Proletaari luovuttaa osan toiminnastaan, se tarkoittaa, osan olennostaan, toisen luokan voittojen tähden. Ihmisen oikeudet ovat epätäydelliset ja surkastuneet hänessä. Ilman ei voi toimittaa yhtään elämänsä tehtävää, alistamatta itseään oikeuksiensa rajoittamiseen, tähän oman yksilöllisyytensä luovuttamiseen.

Hän on tuskin jättänyt tehtaan, kaivannon tai pihan, jossa osa hänen ponnistuksiaan on mennyt luomaan voittoja kapitaalille, hän on tuskin päässyt takaisin kurjaan vuokrakasarmiin, jossa hänen perheensä on ahtaissa tiloissa, kun hän taas katsoo kasvoista kasvoihin uutta veroa, uusia maksuja, vuokran muodossa. Ja tämän lisäksi, valtion verotus kaikissa muodoissaan, suora verotus ja epäsuora veroitus, kuluttaa hänen jo kaksinkertaisesti vähentynyttä palkkaansa ja tämä ei vaan sen vuoksi että tavalliset sivistyneen yhteiskunnan juoksevat menot tulisi maksettua ja kaikkien sen jäsenten hyödyksi, vaan taatakseen suuret koronmaksut yleisestä velasta tuon samaisen kapitalistiluokan hyödyksi, taikka sotavarustuksien ylläpitämiseksi, jotka ovat samalla kertaa peloittavat ja hyödyttömät.

Kun vihdoinkin proletaari koettaa ostaa, jätteellä mikä on hänelle jäänyt palkastaan kaikkien näiden maksujen jälkeen, niitä tarvikkeita, jotka ovat jokapäiväisen elämän välttämättömyyksiä, hänellä on edessään kaksi keinoa. Jos häneltä puuttuu aikaa taikka rahaa, kääntyy hän vähittäismyyjän puoleen, ja täytyy hänen silloin maksaa tarpeettomien välikäsien ylläpidon; taikka hän voi mennä suureen kauppaan, jossa ylitse suoranaisen maksun, joka menee kaupan ylläpidoksi ja tavaroitten jakoon, hänen täytyy maksaa tuottaakseen voittoa 10—12 prosenttiin pääomalle, joka on liikkeeseen sijoitettu. Samoin kuin vanhan feodaliajan tiellä kulkua veroitettiin kaikellaisilla maksuilla, niin on proletaarin elämän tiellä kapitalismin asettamat esteet. Hän ei voi tehdä työtä eikä syödä, vaatettaa eikä suojata itseään, maksamatta jonkinlaisia lunnaita omistavalle- ja kapitalistiluokalle.

Eikä vain hänen elämänsä, vaan myöskin hänen vapautensa, kärsii tästä järjestelmästä. Jos työ tulee olla todella vapaata, tulee työläisten otta osaa työn johtoon. Heillä tulisi olla osa työpajan taloudellisessa hallinnossa, samoin kuin yleismaailmallinen äänioikeus antaa hänelle oikeuden ottaa osaa kaupungin poliittiseen hallintoon. Mutta nyt työn ollessa kapitalistien järjestyksen alainen, työläiset pelaavat passiivista osaa. He eivät päätä, eivätkä auta päätöksien teossa, kun on kysymyksessä mitä työtä tehdään, taikka mihin suuntiin energiaa tullaan käyttämään. Ilman heidän lupaansa, ja usein ilman heidän tietämättään, jättää taikka alkaa kapitaali, jonka he ovat luoneet, tämän tai tuon yrityksen. He ovat kapitalistin «käsiä», joilta vaaditaan vain niiden hankkeiden täytäntöönpanoa, joita kapitaali yksin on suunnitellut. Ja proletariaatti täyttää nämä hankkeet, jotka kapitaali on suunnitellut ja päättänyt, niiden päämiesten johdon alaisena, jotka pääoma on valinnut. Niinpä eivät työläiset määrää työn tarkoitusta eikä koneiston auktoriteettia, jonka alaisena työ tehdään.

Toisin sanoen, työ on kaksinkerroin orjuutettu, koska sitä johdetaan päämäärään, jota se ei ole halunnut, keinoilla joita se ei ole valinnut. Ja niinpä tuo sama kapitalistinen järjestelmä, joka riistää työntekijän työvoimaa, rajoittaa työläisen vapautta. Täten vähennetään proletaarin yksilöllisyyttä yhtä hyvin kuin hänen omaisuuttaan. — Hans Jaures.

TYÖVÄEN URHEILU

Yleiset hiihtokilpailut Timminsissä

Timminsin V.- ja U.-seura «Ilon» järjestämät yleiset järjestyneiden työläisten väliset hiihtokilpailut pidettiin Timminsissä 23 p. maaliskuuta, 1924. Palkinnot jakaantuivat seuraavasti:

Timminsin ja South Porcupinen paikkakuntain välisen viestinhiihdon voitti Timminsin joukkue ajalla 33 min. 9 sek., South Porcupinen ja Pottsvillen yhdistetyn joukkueen saadessa ajan 35 min. 22 sek. Matka oli yksi maili mieheen, paitsi Timminsin yksi mies joutui hiihtämään kaksi mailia yhden miehen sairauden takia. Timminsin edustajat T. Kumpulainen, V. Koskinen, P. Rissanen ja P. Miettinen. Yksityiskohtaiset palkinnot jakautuivat seuraavasti: 1) T. Kumpulainen, aika 5.16, 2) T. Laine 6.21, 3) M. Vesa 6.42,4.

Naisten 1 mailin hiihto ei osanottajain vähyyden takia saanut suurempaa huomiota. Palkinnot jakaantuivat seuraavasti: L. Honkala, aika 8.40, 2) A. Janhunen 9.46.

Poikain 2 mailin hiidosta 12—14 vuoden välillä oleville jaettiin 3 palkintoa, jotka jakaantuivat seuraavasti: 1) V. Vesa 13.56, 2) E. Vesa 14.43, 3) H. Kyllönen 19.8.

Poikain alle 12 vuoden, matka 1 maili. Palkintoja jaettiin 4. 1) T. Tanner 9.2, 2) E. Peterson 9.56, 3) P. Rautio 11.7, 4) V. Kyllönen 13.22.

Tyttöjen hiihto, matka 1 maili ja kaksi osanottajaa. 1) K. Kanerva 10.10, 2) V. Ohtonen 11.55.

Miesten 5 mailin matkalla jakaantui palkinnot seuraavasti: 1) T. Kumpulainen, Timminsin OBU:n kannatusrengas, aika 30.5, 2) T. Laine, South Porcupinen W. P. S. Osasto, aika 32.58, 3) J. Koski, Pottsvillen W. P. S. Osasto, 34.25. Seuraava oli A. Höttö, Cobaltin W. P. S. osastosta, ajalla 39.17.

Keli oli huono. Jäällä missä kilpailut toimeenpantiin oli toisin paikoin vettä ja pehmeää lunta. Innostus kilpailuihin ei ollut niin hyvä kuin edellisinä vuosina, sillä kilpailut oli pantu toimeen liian myöhään.

Toronton uutisia

Tulevia huveja. Osaston voimistelu- ja urheiluseura «Yritys» toimii iltaman suomalaisen seuran huoneustolla torstaina huhtikuun 3 päivä. Ohjelmassa seura esittää sauva- ja vapaaliikkeitä sekä pyrämiideja ja näytepainia tilaisuudessa esittää tov. Jokinen ja englanninkielinen Walker, joka on huomattu painija Ontariossa, joten tilaisuus muodostuu ohjelmansa puolesta monipuoliseksi. Lopuksi on tanssia hyvällä soitolla ja koska seura on vasta alkamassa toimintaansa, niin siksikin olisi jokaisen saavuttava osanottajaksi, siten auttaen seuran toiminnan elpymistä.

Taloudellisesti järjestyneet työläiset Torontossa ovat päättäneet useilla eri ammattialoilla kevään tullen vaatia parannuksia ammattialojensa työläisille. Huomatuimmat vaatimukset ovat tehneet puusepät (carpenterit), vaatien toukokuun ensipäivästä alkaen kymmenen sentin ylennyksen tuntipalkkaan, ollen heidän palkkansa nykyään 90 senttiä tunti, jonka kaupungin isoimmat työnantajat ovat hyväksyneet. Kuitenkin on koko kuluneen vuoden huomattu joukko työskennellyt alemmalla kuin unionsa määräämällä palkalla, jota ei heiltä ole union taholta estetty etupäässä siksi, että sanotulla alalla on niin paljon työttömiä, että on ollut mahdotonta saada heitä kaikkia sijoitetuksi niihin paikkoihin, jotka ovat hyväksyneet union palkkataksan. Vielä tähän mennessä ei ole tietoa, miten suuri on niiden työnantajain luku, jotka tulevat allekirjottamaan nyt korotetun palkkavaatimuksen.

Kaupungin katuvaunutyöläiset ovat esittäneet vaatimuksensa katuvaunuliikennettä hoitavalle lautakunnalle, vaatien kahden viikon lomaa täydellä palkalla niille miehille, jotka ovat kuluneen vuoden olleet säännöllisesti työssä. Katuvaunumiesten unio on yksi kaupungin huomatuimpia ja samalla 100 prosenttisesti järjestäytynyt, joten heillä on voimaa ajaa vaikka pakolla vaatimuksensa lävitse, jos eivät saa myönteistä vastausta sovinnollisesti.

«Keltasen huoneen salaisuudet» on sen näytelmän nimi, jonka suomalaisen seuran näytelmäkomitea esittää lauantaina, 5 päivä huhtikuuta. Jo nimestään päättäen on näytelmässä jotain erikoista ja niin vakuuttaa näytelmäkomitea, että se on hirveän jännittävä rikosdraama ja niinollen pitää katsomon jännityksessä alusta loppuun, joten täyttäkäämme katsomo viimeistä tilaa myöten. Näytelmä on neljä osainen, mutta ei kuitenkaan ole niin pitkä, että yleisö väsyisi sen katselemiseen ja lisäksi on henkilöluku kappaleessa niin iso, että antaa esitykselle vilkkaan luonteen, toisin sanoen ei kappaletta vaivaa niin sanottu «pitkäveteisyys», joka useasti katsomoa ikävystyttää ja väsyttää.

I—i.

Timminsin uutisia

Karjalan ilmalaivarahastoon on Timminsissä, Ont. lahjoitettu edelleen seuraavasti:

J. Jutila, vast. J. Taskisen haast. $1. ja haastaa J. Tyynelän — J. Tyynelä vast. haast. $2. ja haastaa F. Ruususen — K. Kanerva vast. E. Perkiön haast. $1. ja haastaa F. Mikkolan. — Impi Kanerva vast. H. Selenskin haast. $1. — A. Haataja vast. J. Lindin haast. $1. ja haastaa A. Huhtalan. — Mary Hulkko vast. H. Selenskin haast. $2. ja haastaa V. Ukkolan ja J. Kärnän. — J. Kärnä vast. haast. $1. ja haastaa Juho Salonpään Connaught Sta. — Lydia Hakola vast. Anna Virran haast. $1. ja haastaa Hilda Rintasen. — Hilda Rintanen vast. haast $1., haast. Anni Salon ja Hilja Niemen. — Hilja Niemi vast. haast. $1., haast. Siiri Sirviön. — E. Niemi ilm. haast. $1. — Anni Salo vast. Hilda Rintasen haast. $1., haastaa Hilja Väisäsen, Hilda Kangasniemen ja Sandra Longin. — Isak Laitinen vast. K. Mustosen haast. $1. — K. Alitalo vast. Hj. Cajanderin haast. $1. ja haastaa Väinö Tynin. — Lempi Haataja vast. J: Selenskin haast. $1., haastaa Minie Aallon ja Katri Vainion. — S. Uusitalo vast. K. V. Koskisen haast. $1., haastaa F. Mäkelän Iroguois Fallsista. — F. Mäkelä vast. haast. $1., haast. Ed. Ojasen Iroguois Falls. — Aino Perkiö vast. Tilda Kiven haast. $1., haastaa Anni Pajalan South Porcupine ja Mary Luoman Torontosta, Ont. — K. Tuominen vast. E. Ketosen haast. $1. haastaa Eino Harjun. — J. Mäntylä vast. J. Eron haast. $1., haast. Oskar Jämpsän. — E. Harju vast. K. Tuomisen haast. $1., haastaa Tauno Latvalan ja O. Poulsonin. — T. Latvala vast haast. $1., haastaa J. Kontion. — J. Kontio vast. haast. $1., haastaa Jack Mäen. — J. Mäki vast. haast. $1., haastaa Väinö Vaasen. — Sandra Long, vast. Anni Salon haast. $1., haastaa Linne Korrin. — Siiri Sirviö vast. Hilja Niemen haast. $1., haastaa Mandy Niemen. — F. Ruusunen vast. J. Tyynelän haast. $1. — Katri Vainio vast. L. Haatajan haast. $1. ja haastaa Anni Valon ja Netto Tannerin. — F. Mikkola vast. K. Kanervan haast. $1., haastaa A. Pirttisalon ja Wm. Helinin Schumacherista. — Minie Aalto vast. L. Haatajan haast. $1., haastaa Hulda Sundgvistin ja Helmi Järven. — E. Valden ilm. haast. $1. — Arvo Mäkelä, ilm. haast. $1. — R. Kuusiniemi ilm. haast. $2., haastaa Matti Ahon. — Helmi Järvi vast. M. Aallon haast. $1. haast. Mary Jutilan. — Kreeta Peltoniemi vast. Ida Leinon haast. $1., haastaa Hilma Valdon. — Mauno Valo, ilm. haast. $1., haastaa Yrjö Kampin. — Väinö Vaanen vast. J. Mäen haasteeseen $1., haastaa Wm. Väinäsen. — Anni Valo, vast. Katri Vainion haast. $1. ja haastaa Ester Oksasen. — E. Oksanen vast. haast. $1., haastaa Lyydia Terhon. — E. Tuomaala vast. V. Heikkilän haast. $1. haastaa Matti Ylisen ja Adolf Aaltosen Fieldingistä, Frank Laineen Connaughtista ja Helga Koskelan South Pocupinesta. — Yrjö Kamppi vast. M. Valon haast. $1. haastaa M. Schröderin. — V. Hohter vast. E. Tannerin haast. $1., haastaa Toivo Lindbergin.

Hieroja Ida Kivistö velvottaa räätäli P. Kauhasen Torontosta, 47 Witmer St. maksamaan $4. Karjalan ilmalaivarahastoon.

Niitä henkilöitä, jotka eivät vielä ole olleet tilaisuudessa vastaamaan saamiaan haasteita, jotka on julaistu tässä lehdessä, mutta haluavat vastata pyydän tekemään sen huhtikuun 6 p:ään mennessä, jonka jälestä julkaisen lopputuloksen lahjotuksista kertyneistä varoista Timminsissä.

V. Toko, toimeksi saanut.

Copper Cliffin uutisia

Mary Lehto vastaa Hilja Ahon haasteeseen lahjottamalla 1 dollarin Karjalan ilmalaivarahastoon ja haastaa Yrjö Nissisen ja Säm Luhtasen Copper Cliffistä ja Jussi Raivon ja Joonas Kiven Sudburysta.

Tämän lehden lukijat ehkä muistanevat paikkakuntamme uutisista kun joku viikko takaperin kirjotin täällä olevan C. C. F. S. Societyn vuosikokouksesta, jossa m.m. valittiin uutisten kirjoittaja «Industrialistille». Vapaudelle oli myöskin ehdotettu, vaan kahden äänen enemmistöllä hyljättiin ja valittiin yksinomaan Industrialistille.

Jokaiselle lienee tunnettua se tosiasia, että Industrialisti, kilpaillen porvarilehtien kanssa, on levittänyt vääristeltyjä uutisia m.m. Neuvosto-Venäjästä ja Kommunistisesta Internationalesta, jonka kannalla ovat m.m. Suomesta tähän maahan tulleet punakaartilaiset, jotka täällä yhtyvät jäseneksi Workers Partyn Suomalaiseen Järjestöön.

Kun täällä Copper Cliffissäkin on useampia Suom. punakaartilaisia, ja heidän omaisiaan ja ystäviä, sekä sen lisäksi suuri joukko Workers Partyn kannalla olevia asukkaita, jotka lukevat Vapautta ja ovat useamman kerran tämän kirjoittajalle esiintuoneet mielipiteitään asioista, joista olisivat halunneet täältä paikkakuntauutisia kirjoitettavaksi Vapaus lehteen. Valitettavasti niistä ei kuitenkaan ole juuri tullut kirjoitettua, osaksi sen tähden, että pelkään lehtemme toimituksella olevan liian paljon vaivaa näin huonoista kirjotuksista ja toiseksi sen tähden kun paikkakunnalla ei ole puolueemme osastoa, jossa voisimme yhteisiä asioita käsitellä, ja josta sitten valittu uutisten kirjoittaja saisi luotettavia ja tosiperäisiä uutisia, joiden takana olisi ei ainoastaan joku henkilö, vaan koko osasto.

Nyt ehkä joku ajattelee, että kun paikkakunnalla kerran on «Finnish Social Society», jossa kerran jo on puolueemme katsantokantaa omaavia niin monta, että ainoastaan kahden äänen enemmistöllä on saatu aikaan sellainen pieni kiusanteko, että on hyljätty heidän ehdotuksensa uutistenkirjoittajan valitsemisesta Vapaudelle ja valittu vain Industrialistille, niin eikö olisi voitu hakea joku meikäläinen jäsen lisää, ja ottaa sitten asia uudelleen esille.

Niinhän se kyllä olisikin ja kun vielä ottaa huomioon senkin, että

Rahaa Suomeen

Kurssi
Smk. 37:-
Dollarista

Lähetyskulut:
50c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. HILL, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus
Box 69, Sudbury, Ont.

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Vapputervehdyksiä keräämään

Vapauden asiamiehiä ja yksityisiä puoluetovereita pyydetään keräämään Vapputervehdyksiä Vapauteen. Tarkotuksena on vakiinnuttaa toveritervehdyksien julkaiseminen Vappunumerossa ja hiljalleen luopua niiden julkaisemisesta joulunumerossa. Tämä sentähden että Vappu on köyhälistön kansainvälinen juhlapäivä.

Tänä vuonna emme kerää Vapputervehdyksiä Suomen lehdille, siellä kun ei työväenlehtiä nykyään ilmesty ja siitäkin syystä on toivottavaa, että Vapaus saa näitä tervehdyksiä sitä enemmän.

Kerätkää nimet ja osotteet vaan tavalliselle paperille ja lähettäkää se tulemaan Vapauden konttoriin. Kirjottakaa selvästi.

Hinta on 25c nimi ja osote. Suuremmilta ilmotuksilta 75c tuuma.

Listat on palautettava mahdollisimman joutuin ja viimeiset niistä on oltava Vapauden konttorissa huhtikuun 15 p.

Asiamiespalkkiota myönnetään 10 prosenttia jos vähintäin 10 nimeä hankkii.

Lähettäkää nimet ja rahat osotteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Ostakaa pilettinne Vapaudesta

Vapauden pilettiliike, joka kylläkin muutamien teknillisten vaikeuksien tähden on yksityisten nimessä, mutta josta kaikki voitto tulee Vapaudelle, on viimeaikoina kasvanut, mutta ei läheskään siinä määrässä kuin olisi ollut toivottavaa. Canadan suomalaisista tuhannet lähettävät omaisilleen piletteja Suomeen ja jos noista edes puoletkaan lähetettäisiin Vapauden kautta, merkitsisi se sangen huomattavia tuloja Vapauden liikkeelle ja nopeasti vaikuttaisi sen ettei tarvitsisi enään milloinkaan pelätä tämän yhteisen liikkeen joutuvan minkäänlaisen avun tarpeeseen.

Ja tässä on kysymyksessä muutakin. Vapauden konttorin työvoima on nykyään ärimäisen tiukalla, henkilökuntaa kun ei ole neljän vuoden ajalla yhtään kertaa lisätty, vaikka liike on kasvanut noin kolminkertaisesti, ja henkilökunnan palkat alentuneet huomattavasti. Mutta nykyinen tottunut työvoima kykenee vielä jotenkuten tulemaan toimeen, joskin se on vaikeata. Kuitenkin jos saataisiin pilettiliikettä hiukan lisääntymään voitaisiin konttoriin lisätä yksi henkilö ja hänellä kyllä olisi lisätyötä ilmotuksien hankkimisessa ym., etenkin nyt kun Vapautta tullaan laajentamaan.

Pilettien hinnat ovat kaikkialla sentin päälle samat ja Vapaus toimii pilettiasioissa varmasti yhtä nopeasti kuin mikään toinen liike. Ja Vapauden pilettiliikkeellä ei rikastu kukaan yksityinen, vaan Canadan suomalaisten yhteinen liike. Tämän lisäksi voi Vapauden kanssa toimittaa kaikki asiansa suomenkielellä. Näinollen miksi ei jokainen Canadan suomalainen tekisi tätä liikettä Vapauden kautta.

Kaiken muun lisäksi on Vapauden pilettiliike aina ollut valmiina avustamaan niitä henkilöitä jotka ovat meiltä ostetuilla piletellä saapuneet Canadaan ja seurauksena tästä onkin ollut erikoisen vähäinen Vapauden pilettiläisten pidätys Canadaan tullessa ja yleensä vähemmän hankaluuksia kuin niillä, jotka ovat matkustaneet vieraskielisten agenttien myymillä piletellä.

Kaikkia näitä seikkoja pitäen mielessä tuntuu siltä, että Canadan suomalaisten jonkunlainen velvollisuus on ostaa pilettinsä Vapauden kautta ja osastoissa voidaan jäsenistöä myöskin kehottaa siten menettelemään. Pilettitilaukset voidaan lähettää osotteella:

J. W. KANNASTO, Sudbury, Ont.

VAPPUJUHLAMERKKIEN TILAAJILLE

Niiden jotka haluavat Vappujuhlamerkkejä on parasta tilata niitä ajoissa, sillä Vapauden painossa on nykyään niin paljon työtä, että ei aivan viimepäivinä enää ehditä niitä valmistamaan. Pahvisten merkkien hinta on 3c ja silkkisten 7c kappale.

VAPAUS, Sudbury, Ont.

Suomesta tulleille on jäsenyyteen pääsyehtona se ,että on toteen näytettävä olleensa luokkasodan aikana punasten puolella. Näinollen on omituista, että heiltä sitten kielletään oma sanomalehtensä ja pakotetaan tyytymään Industrialistiin, joka nyt toruu ja rähisee heille aivan kuin porvarilehdetkin, selittäen että eihän sellainen ole mahdollista, että työläiset perustaisivat Neuvostohallituksia. Hyi sellaista.

Niin, olisimmehan me voineet hankkia lisää jäseniä ja sen kohdan korjata, vaan kun on luultavaan, että industrialistit eivät niin vain olisi perään antaneet, vaan olisivat hekin alkaneet värväämään uusia jäseniä puolellensa ja silloin olisi taasen tullut kokouksien pito perheissä mahdottomaksi, niin on se sentähden niinkuin monta muutakin asiaa annettu vain olla, että rauha ja sopu ei häiriintyisi.

Nyt on kuitenkin Society haalin rakennushankkeissa, josta lopullinen päätös aijotaan tehdä tuota pikaa. Haalitoiminta olisikin paikkakunnalla tarpeellinen jo siitäkin syystä, että täällä on paljon nuorta, tervettä ja hyvää voimaa, joka menehtyy kortipelissä ja juoppoudessa. Jos sen voiman voisi kääntää tai kiinnittää itseopiskeluun ja lukemiseen ja tutustumaan luokkataisteluun, niin tulisi siitä olemaan äärettömän suurta hyötyä vastaisissa taisteluissa.

Siis jos tänne nyt haali rakennetaan, niinkuin jo on »varmaa» hanketta, niin tulkoon se olemaan kuin pienenä tähteä luokkataistelujen taivaalla.

Rivimies.

Eri paikkakunnilta

KIVIKOSKI, ONT.

Ajanmerkit viittaavat siihen, että täälläkin ruvetaan käsittämään jonkunverran yhteistoiminnan merkityksestä. Niinpä Kivikosken osaston talolla pidettiin yleinen kokous tämän maaliskuun 10 p., jossa perustettiin osuustoiminnallinen yhteisostoliike Kivikoskelle. Kokouksen avasi J. N. Luostarinen ja toimi myös kokouksen puheenjohtajana ja kirjurina H. Lappalainen. Kun tähän tilaisuuteen oli saapunut Intolan kontrin tovereita, jotka on jo kokeilleet osuustoimintaa käytännössä jo useamman vuoden ajan, niin toveri Ollikkala, joka on Intolan yhteisostoliikkeen hoitaja, selosti kokoukselle niistä kokemuksista ja tuloksista, hyvistä ja huonoista puolista, mitä he ovat saavuttaneet usean vuoden toiminta-aikana, joita puhuja suositteli ottaa huomioon liikettä perustettaessa. Tämä toimintakatsaus oli pohjana kokouksen keskustelulle. Kun kokouksen yksimielinen mielipide oli, että tällainen laitos on tarpeen vaatima paikkakunnalla, niin alettiin jäsenten nimikirjotus. Yksitoista tässä tilaisuudessa liittyneistä maksoi jäsenosuutensa 5 dollaria. Tämän jälkeen valittiin liikkeelle hallinto eli johtokunta, joiksi tulivat: J. N. Luostarinen, L. Peterson, A. Pitkänen, J. Korhonen, H. Lappalainen ja varalle I. Lyytinen ja Emil Sirvi. Liikkeenhoitajaksi valittiin E. Korhola, jonka huoneustossa liike tulee sijaitsemaan. Liiketoiminta määrättiin alettavaksi heti ja varojen hankkiminen jäi johtokunnan huoleksi.

Samassa tilaisuudessa keskusteltiin ympäristön farmarien osuustoiminnallisen maitokaupan perustamisesta Port Arthuriin. Tämän asian suhteen ei kokous katsonut voivansa tehdä mitään ratkaisevaa päätöstä, sillä asia on kypsymätön ja tarvitaan seikkaperäistä suunnittelua ja harkintaa sen toteuttamiseksi. Tässä tilaisuudessa valittiin toimihenkilö, joka ottaa tietoja kaupungin viranomaisilta, mitä ehtoja vaaditaan maitokauppaliikkeiltä, jos semmoisen saa perustaa. Asia jäi toveri Ollikkalan huoleksi. Tilaston hankkiminen siitä kuinka paljon ruvettaisiin saamaan maitoa ympäristöstä jäi Kivikosken yhteisostojohtokunnan huoleksi. Se innostus mikä ilmeni tässä perustavassa kokouksessa on lupaava merkki homman onnistumiselle. Mutta kukin osuustoimintaliike on aina sellainen millaiseksi jäsenet sen muodostavat, jolleivät he pohjaltaan ole todellista osuustoimintaväkeä, jos he osuuskunnassaan näkevät vain laitoksen, josta he haluavat saada mahdollisimman suuren hyödyn, tahtomatta itse sille olla uskollisia ja noudattamatta sen periaatteita, silloin ei osuuskunta pääse ikinä kitumatilastaan, eikä pysty hankkimaan jäsenilleen oikeata vapautta ja hyvinvointia.

Tämä referaatti on vähän myöhästynyt.

J. Luostarinen.

CHASE RIVER, B. C.

Muutamalla lauseella tiedotan ulkomaailmalle tämän paikkakunnan työoloista.

Kolikaivannot tässä ympärillä ovat nyt käynnissä puolta aikaa. Yksi kaivos suletiin kokonaan, määrämättömäksi ajaksi, miehiä joutui siitä kaivannosta kolmattasataa armeijaan, tarkoitan työttömäin armeijaan.

Granby Co. myös on vähentänyt miehiä, toista sataa laittaen kaivannon käyntiin ainoastaan yhdelle vuorolle. Toisissa kaivannoissa tehdään työtä kaksi ja kolme päivää viikossa. Työläisiä kulkee edestakaisin kaivannolta toiselle nahkaansa kaupaten, allapäin ja kalvavan tuskan jäytämänä, ainoa selvä ajatus aivoissa, saada työtä ja sen kautta leipää perheen jäsenille, joiden elanto riippuu näillä rannoilla siitä jos hän saa työvoimansa kaupaksi jatkuvasti.

Yhtiön hevoset ja muulit ne vaan lloissaan potkiskelevat ja juoksevat laitumella vapaana. Vielä saaden vapaan sateen suojan, kauroja y. m., sillä komppanian on elätettävä ne muulit, tekevätkö ne työtä tahi ei. Mutta meidän työmiesten suhteen on aivan toisella tavalla. Me työläiset, herrain kirjoissa kuulumme aivan toisellaisen pääoman joukkoon kuin muulit. Työmiehet siellä kassarekisterissä kulkevat juoksevan pääoman sarakkeella ja tosiaankin se on ihan tuon nimityksen kaltaista, se työpalkan ja työläisten juokseminen. Ei tarvitse muuta kuin kuiskaus vaan, että nyt alletaan työt siinä kaivannossa, tahi kämpällä, niin heti on miehiä tarjolla neljä kertaa enemmän kuin he tarvitsevat. Näkymättömäin herrain uskotut apulaiset ottavat tarvittavat mitat (arkkua varten) ynnä sukuluettelon kirjoihinsa kolmanteen polveen saakka, ihon värin, ynnä onko laiska tahi ahkera, tyytyväinen eli tyytymätön. Sen toimituksen kuluttua miehet muuttuvat nyt numeroiksi, ne nimittäin jotka sattuvat olemaan ne onnen pojat, jotka saavat nahkansa kaupaksi. Sitten me teemme työtä kaksi viikkoa ja kuukaudenkin. Olemme sen ajan syöneet velaksi. Tulee sitten se kauan odotettu maksupäivä, saamme palkan, mutta vain osan tekemämme työn koko arvosta. Siis niin suuren osan, että se juuri suunnilleen vastaa sitä ruoka, ynnä muitten elämän välttämättömyyksien tarvikkeiden määrää mitä me olemme velaksi saaneet ja syöneet. Nyt sitten me työläiset, saamillamme lanteilla maksamme ruokalaskumme ja jää vielä muutama lantti taskuun, että voi saada kahden pitin pöhnän päähänsä. Ja jos vielä joku penni sattuu taskuun jäämään, niin se hupenee kaikki eikä riitäkään siihen mennessä kun taas on syönyt velaksi. Ja tuo ensimäinen maksu minkä me saimme on salaisia teitä kulkeutunut komppanian kassakaappiin (eli pankkiin), niin että kun tulee maksun aika, niin herrat maksavat työläisille samoilla rahoilla, siis juoksevan pääoman osalla, kuin ensikerrallakin. Ja tällä tavalla toistuu yhä sama kierros, ja sitä on jatkunut satoja vuosia. Näin me työläiset olemme herrain kirjoissa juoksevan pääoman sarakkeella. Ja kyllä me myös juoksemme, maasta toiseen kaupungista kaupunkiin, kylästä kylään. Herrat vaan laittavat lehtiinsä ilmotuksen, että on työtä saatavana, niin silloin me työläiset juoksemme ja nelinkontan matelemala poosun jalkain juureen ja pelosta vapisten saamme sanan suustamme »I want work». Ja tässä kilpajuoksussa me tällä saarella luullaksemme olemme särkeneet kaikki ennätykset. Ei siinä kylliksi, että me työläiset skääppäämme toinen toisiamme, toiset aina tehden vähän enemmän kuin toiset, vasta työstä ulostulleet (oikeammin sanoen silloin yrittävät tehdä halvemmalla palkalla). Mutta Englannista on nyt tullut viime talven aikana semmoisia unionmiehiä, joilla on vahva villahuivi kaulassa ja työmaalla, niin tarkoitin sanoa että he saavat jo laivassa panna mainigenkät jalkaansa ja kävellä suoraan työpaikalle. Entä siellä työpaikalla? No voi oksat pois, ei se ole vielä mitään että me skääppäämme toinen toisiamme, mutta nuo skarffikaulaiset pystyvät vielä skääppäämään koneitakin. Mutta kyllä nyt taisit mies sanoa jo liikaa, kai tuumitte. Mutta pystyn todistamaan sanani. Sillä katsokaas muuli (joka on seisovaa pääomaa herrain kirjoissa) siis tavallaan kone, ja te ymmärrätte että tarvitaan työläinen joka koneen eläväksi tekee. Ja jos tämä työläinen (arvonimi nylkijä) ei aina saa konetta (muulia) kyllin nopeasti käyntiin, nim. hakemaan täytetyn kolivaunun pois herrä mainarin perästä ja viemään tyhjää tilalle, taas täytettäväksi. Jos siinä vaan tapahtuu vitkastelemista, niin skarffikaula lähtee pukkaamaan täysinäistä kahden tonnin kolivaunua pois paikastaan ja hakee tyhjän tilalle. Sillä tavalla se tapahtuu että he pystyvät skääppäämään koneitakin ja joka tuntui uskomattomalta ja jonka jättää kontrissa topannut tekemättä.

Minä en kiellä ketään tälle saarelle tulemasta työn hakuun, jos luulette edellä kuvatun rekortin ylittävänne, niin sopii tulla yrittämään. Palkkaa saa nylkijät $4.75 ja mainarit, keskiarvo $5.25 päivälle. Työaika kahdeksan tuntia. Kaivokset pölyä ja kaasua puolellaan. Ja nykyinen työvoiman vähennys voi vielä tuoda muassaan palkkojen alennuksenkin, jos oikein arvaan. Ja siihen herroilla on yhtä paljon työn hakijoita kuin työssä kävijöitäkin. Vähennyksen syyksi herrat sanovat että eivät he voi myydä kolia, ei ole markkinoita, sillä koneet kaikkialla alkaa käymään sähkön voimalla, hyvin yksinkertaista ja uskottavaa! Mutta kuulkaapas ihmiset, ei me voi syödä sähköä. Te ymmärrätte että nuo uusimmanaikuiset koneet, muutaman työläisen avulla tuottavat suunnattoman määrän yhteiskunnallisia tavaroita ja tarvikkeita, fyysillisen elämämme ylläpitämiseksi. Ja kuitenkin me työläiset aina olemme lyhkäsellä kaikkia elämän välttämättömyyksiä.

Lopetetaan tuo kilpajuoksu ja toinen toisemme skääppäys. Järjestytään ja otetaan osamme elämän välttämättömiä tarpeita. »Yksimielisyys on voimaa» ja meitä juoksutetaan, hallitaan, kahlitaan, vain voiman oikeudella. Ei ole muuta oikeutta. Ilmetköön se elävässä tahi teknillisessä muodossa. Käyttäkäämme jo vihdoinkin aivojammekin, eikä vain käsiä ja jalkoja, niin heti on meillä vallan voittamisen taito käsissämme.

Sittenpähän nähdään.

W. S.

NUMMOLA, SASK.

Jospa tämänkin paikkakunnan toiminnasta toisi jonkun sanan julkisuuteen. On kulunut kaksi pitkää vuotta kun Nummolasta on ollut viimeksi kirjotuksia Vapauden palstoilla. Täällä pitäisi olla parhaimmat kynäsankarit ja kielimiehet, joita monella muulla farmiseudulla puuttuu. Kaipa ovat panneet kynttilän vakan alle, ettei naapurit valoa näkisi.

Osasto on toiminut kykyjensä ja voimiensa mukaan säännöllisesti. Paljon olisi toivomisen varaa, mutta kun ottaa huomioon asutuksen luonnolliset vaikeudet, niin ei voi toivoa sellaista ripeyttä millä suurilla paikkakunnilla toimitaan. Täällä puuttuu kokenutta toimintavoimaa.

Huvitoimikunta ja samalla näytelmäseura on useasti esittänyt useampia yksi ja kaksi osaisia näytelmiä, mutta suurempia kappaleita ei voi näyttää kun ei ole tarpeeksi voimia eikä liioin välineitä.

Osaston kokoukset ovat olleet säännöllisesti joka kuukauden viimeinen sunnuntai. Talven ajan on kokoukset pidetty farmitaloissa pakkasten ja huonojen ilmojen tähden. Mutta kesän aikana pidetään kokoukset osakeyhtiön talolla. Osastolla ei ole omaa taloa nykyään. Osaston talo on tyrkätty vieraisiin käsiin muodostamalla osakeyhtiö ja on laillistettu O. Y. lain perustalla. Suuri osa osakkeista on ulkopuolella olevilla.

Osaston kokouksissa on monta kertaa keskusteltu lasten pyhäkoulun tarpeellisuudesta ja jo viime kesänä toteutettiin panemalla käytäntöön, mutta se taas raukesi sikseen.

Täällä on kesän aikana lasten käytävä pakollisesti kansakoulussa, koska koulut ovat käynnissä kesällä, eikä talvella, kuten kaupungeissa ja metsäkontreilla ovat. Sentähden se on melkein mahdoton täällä toteuttaa käytännössä, sillä lapset tulisivat olemaan joka päivä koulussa melkein ympäri vuoden. Talviaikana parilla kuukaudella, jolloin eivät lapset ole kansakoulussa, on taas ilmasto täällä epävarma, että josko voi päästä lapset kouluun määrättynä päivänä ja aikana. Matkat ovat pitkät ja farmihuoneustot pienet sellaiseen hommaan ja haali on kylmä talven aikana, vaikka sitä lämmittääkin. Ehkä tulevaisuudessa saadaan tämäkin kysymys lopullisesti ratkaistua.

Lukurengasta ei ole yritettykään pystyttää, kaipa se on ylellisyyttä.

Kirjasto on olemassa, mutta se on huonossa kunnossa ja, melkein kaikki teokset vanhanaikaisia. Joka paikkakunnalta on ilosanomia lähetetty, että he ovat kuulleet toverien Hautamäen ja Hendriksonin puhuvan heille, joihin me voimme vastata, ettei mekään ilman jääneet ja kyllä pä he pitivätkin pontevia puheita, koska ei löytynyt vastaan napisijoita, vaikka antoivatkin siihen tilaisuuden.

Olemme mekin saaneet osamme vanhasta maasta, koska tännekin on saapunut useampia viime ja tämän vuoden aikana. Osa on ilmoittautunut osaston tutkijakomitealle saadakseen toveriluoton, mutta osa on pysynyt syrjässä.

Täällä kukoistaa puuliaikakausi (pool) nykyään. Ennen kai on ollut haali-puuli, koska osasto on menettänyt oman talonsa, ainoastaan on kokoontumisoikeus vuokraa vastaan. Viime syksynä oli kukko-puuli, jossa kävi niin, että kukot meni eivätkä tulleet, ja oli hyvä ettei kanat menneet perään muineen ja höyhenineen.

Nyt on parhaillaan rakenteella länsimaakuntia käsittävä nisupuuli (wheat pool). Ei kai tämä tule niin menemään ilman saavutuksia, vaikka sillä onkin kokolailla porvarillisia näkökantoja mitä nämä suomalaiset osanottajat ovat esille tuoneet. Ehdoton välttämättömyys on, että farmaritkin liittyvät yhteen ja myyvät tuotteensa ilman välittäjiä, osuustoiminnallisesti. Ja teille wheat poolin suomalaisille huomautan, että kutsukaa yleinen kokous haalille ja kääntäkää suomeksi Wheat poolin säännöt, koska te kerran olette kielimiehiä. Ottakaa huomioon, että sosialistit ovat ensimäisiä osuustoiminnan alkuunpanijoita niin Canadassa kuin Yhdysvalloissakin suomalaisten keskuudessa. Sitä todistavat osuuskaupat ja poikatalot.

Osuustoiminnasta olisi puhuttava pitemmältä. Esimerkiksi olisi tarpeellista tännekin perustaa osto-osuuskunta, sillä joka aika on pakko ostaa lämmitystarpeita sekä ruokatarpeita, jotka voisimme ostaa halvemmalla yhteisoston kautta suoraan tukkukaupoista ja kivihiilitä kaivannosta. Koetetaanpa asiaa viedä eteenpäin, niin että jo ensi syksynä voisimme toteuttaa käytännössä.

Toiste enemmän.

Osaston neekeri.

CONMEE, ONT.

Conmeen osastoa kosittu. Tämän paikkakunnan OBU:n Rengas on antanut kutsun yhteiseen keskustelukokoukseen, jonka mainittu OBU:n Kann. Rengas teki matkiakseen Työläispuolueen toimintaa, kun olemme vaivanneet samallaisilla haasteilla mainittua rengasta. Mehän olimme kiitollisia saadessamme astua opetustyöhön ja mainittu tilaisuus päätettiin toimeenpanna kuluvan maaliskuun 23 p. klo 2 ip.

Conmeen Työläispuolueen osasto on ehdottanut saman paikkakunnan OBU:n Kann. Renkaalle, että viettäisiin yhdessä, yhden katon alla, saapuva vappujuhla, johon emme vielä ole saaneet vastausta, mutta toivomme, että saamme myönteisen vastauksen. Työläiset, keskinäinen kinastelu jättäkäämme jo pois ja myös jättäkää pois se sorto ja parjaus, jonka yhdessä maailman kapitalistien kanssa olette kohdistaneet Venäjän ja muiden maiden kommunisteja vastaan.

Myös toivon, että tilaatte joka mies ja nainen tämän lehden, Vapauden, syystä että ette ajan vaatimassa kehityksessä niin paljon jäisi jälkeen, sillä välttää monta ikävää suerausta, monta kärsimystä. Tästä lähtien tulen usein piirtämään paikkakunnan uutisia, joten saatte joskus lukea oman paikan uutisiakin ja ehkä aina opin paremmin piirtämään, joten toivon siitäkin syystä tämän lehden leviävän paikkakunnalle ja joka mökkiin, isompaan ja pienempään.

A. V.

Suomesta kirjotetaan varoitus työläistovereille Canadassa, että ammattilahtarikaartilainen on saapunut Canadaan, talonpoika Erkki Puntanen, Töysän kunnasta, Vaasan lääništä, ikä noin 30 vuotta. Hän on lähtöpäiviin saakka ollut suojeluskuntaharjotuksissa.

Oletetaan hänen tulleen Keski-Ontarioon. Mitä alhaisella oliolla on tekeillä, kun on tänne tullut? Sietää työläisten kääntää katseensa ja olla varovaisia hänen suhteensa.

COLEMAN—BLAIRMORE, ALTA.

Toiminta on ollut kiitettävän vilkasta. Naistenpäiväiltamat oli maaliskuun 8 päivä ja onnistuivat hyvin sekä ohjelman että aineellisen puolen puolesta. Nyt oli iltamat maaliskuun 22 päivä Pariisin kommuunin muistolle. Puheita pitivät toverit Vilen ja Palmi. Muuta ohjelmaa ei ollut nyt paljon, ainoastaan lapsilta kappale »Rikkaita ja köyhiä». Sen sijaan oli lapsilla muuta puuhaa. Oli nukke lotterilla ja lapset möivät tikettejä, myöskin oli rusetit ainoastaan lapsilta, joista tuli noin 50 dollaria. Osa näistä tuloista lankeaa lasten klupille ja päättävät ehkä osansa lähettää Suomen punaorvoille. Nyt tulee seuraavat iltamat olemaan luultavasti Vappujuhlat, joista ei toiminnan suhteen ole vielä päätetty.

Huvitoimikunnan kokoukset on ensimäinen sunnuntai kuussa, työkokouksen loputtua. Työkokoukset on pidetty täsmällisesti ja on siellä tehty yleishyödyllisiä ja tuloksia tuottavia päätöksiä. On ollut vähän mutinaa piirikomitean liiasta rauhallisuudesta, jonka olemassaoloa ei ole tuskin tiedetty. Sellainen laimeus toimeenpanevilta voimilta on enempi kuin moitittavaa. Usein puhutaan joukoille miten sitä on toimittava, joka ei kyllä ole väärin, mutta eihän nolla yksin merkitse paljon, mutta kun nollien eteen asetetaan määräävä numero, niin voi nollia sitten pistää pitkästi perään, kuten Natjus-kauppias. No niin, nyt kuitenkin tämä pieni suomalainen ryhmä on päättänyt nousta sotajalalle sellaista leväperäisyyttä vastaan, mikä on olemassa koko tällä alueella muihin kansallisuuksiin nähden. Tultiin siihen tulokseen, että valittiin Palmi täältä edustajaksi tuleville puoluepäiville ajamaan niitä vaatimuksia läpi, mitkä tällä hetkellä näyttää välttämättömiltä, jos toivotaan käytännössä toteuttaa ennen tehtyjä päätöksiä. Osastomme on myös jo aikaisemmin ryhtynyt toimenpiteisiin omaisuuden laillistuttamiseksi, joka on alulla koko Canadassa.

Enpä nyt uutisia enempää voi sanoakaan, paitsi yksi persoonallista laatua. Kristilliseen avioliittoon on täällä joku aika sitten mennyt Dagmar Holmi, Henry Holmin tytär ja Mr. Ramond Bell. Nuori pari lähti »honey moonille» ja myös asumaan Californiaan. Yllätyksen nuorikoille oli järjestänyt Mrs. Järvi ja Mrs. W. North kauniilla lahjoilla.

Mary North.

WEBBWOOD, ONT.

Tämä lienee ensikerta Vapauslehden historiassa, kun täältä on kirjotus sen palstoilla. Tämä paikkakunta sijaitsee noin 50 mailia Sudburysta Sault Ste. Marieen päin C. P. rautatien varrella.

Ensimäinen suomalainen tuli tälle paikkakunnalle noin viisi vuotta sitten ja nyt meitä on täällä kaksi perhettä. Kahtena viimeisenä kesänä on meitä sentään ollut kolmekin. Vanha suomalainen sananlasku sanoo, että sitä koira kodiksi kutsuu, jossa kolme yötä olla saa. Samoin on meidän itsenäisten »isäntäfarmarien» laita täällä Keski-Ontarion vuoristossa, että kun kesät uutterasti ruokimme heinäsirkkoja, niin talveksi saamme lähteä yrittämään jotakin muuta virkistääksemme itseämme seuraavaa heinäsirkkain ruokintakautta varten, mutta onpa sentään toinenkin ehto ja se on: tehdä samoin kuin sirkkakin. Heinäsirkan elämäkerran selvityksen jätän lukijan itsensä harkittavaksi. Samaiset elukat ovat tosiaankin olleet kahtena viimeisenä kesänä kiusallisia olijoita meille farmareille.

Kuten jo sanoin, meitä härmäläisiä on vain kaksi kolme perhettä ja näin ollen minkäänlainen yhteistoiminta on aivan mahdotonta meidän suomalaisten keskuudessa ja mikäli olen seurannut maan varsinaista väkeä täällä, niin heillä ei näytä olevan alkeellisiakaan tietoja työläisten joukkotoiminnasta. Pienen kauppalamme väestön muodostavat suuremmalta osalta C. P. rautatien työläiset. Heillä tosin on oma unionsa, mutta meidän farmarien ei tule siihen mitään.

Peter Tuovi vastaa espanolalaisen Jacob Jussilan haasteeseen lahjottamalla Karjalan ilmalaivarahastoon 1 dollarin ja haastaa puolestaan K. Anttosen Webbwoodista.

P. i.

NICKELTON, ONT.

Emma Koivunen vastaa hänelle annettuun haasteeseen lahjottamalla Karjalan ilmalaivarahastoon yhden dollarin ja haastaa Tilda Santalan Nickeltonissa ja Mrs. E. Luhdan Porcupinessa, Ont.

FORT FRANCES, ONT.

Täällä pidetty kansalaiskokous päätti myöntää Elis Lindquistille täydellisen toveriluoton järjestyneiden työläisten keskuudessa mukana seuraavien todistuksien perusteella, joille myydämme tilaa Vapauden palstoilla.

Kansalaiskokouksen puolesta,

Toimeksi saanut.

Todistus.

Täten todistamme että Eelis Lindqvist, kotoisin Ahlaisista, ei ottanut osaa kansalaissotaan, koska me allekirjoitaneet olimme samalla paikkakunnalla kansalaissodan ajan. Lindqvist on myös kuulunut ammattiosastoon vuodesta 1916 alkaen aina kansalaissotaan asti.

Porissa, marraskuun 19 p. 1923.

Todistaa

Johan Forstein Vilho Virta.

Tämä todistus on ollut nähtävänämme:

Porin T. Y. Johtokunta, puolesta

Oskar Palin, sihteeri.

(Yhdistyksen leima.)

Todiste.

Täten todistamme Eelis Lindqvistin todisteen antajat Johan Forstenin ja Vilho Virran luotettaviksi työväenluokan jäseniksi ja näin ollen oikeutetuksi antamaan tietämänsä todisteet. Aikaisemmin tekemiinne kyselyihin mainitusta henkilöstä olemme vastanneet.

Aika kuin yllä.

Porin Työväenyhdistyksen Johtokunta

Puolesta

Oskar Palin, sihteeri.

(Yhdistyksen leima.)

PENAGE LAKE, ONT.

Camp No. 4.

Jospa piirtäisin jonkun rivin Vapauden palstoille täältä metsäkämpältä. Me olemme olleet täällä käsivarsiamme myymässä koko talven, vaan ei se ole oikein hyvin onnistunut, kun on ollut niin paljon lunta. Eiköhän sitä pian taas mennä farmille kantoja vääntämään ja peltoa muokkaamaan, kun vaan tulee kesä. Lopetan ja toivon taistelutovereille hauskaa kesää ja lujaa toimintatarmoa. — Punikki.

HAASTEITA.

A. Stenman vastaa John Luopan haasteeseen Karjalan lentokonerahaston keräyksessä ja haastaa Matti Harjun Copper Cliffistä ja Nick Piispasen Turbinestä, Ont.

ROSEGROVE, ONT.

Osastomme työkokouksien osanotto on ollut kokolailla vilkasta ja uusia jäseniäkin aina yhtyy. Viime kokouksessa hyväksyttiin väliaikaiseksi jäseneksi äsken Suomesta tullut Wilhelmiina Salminen. Osastomme kokous päätti muistuttaa niitä jäseniä, jotka eivät ole vielä tuoneet aitapylväitä haalin maan aitausta varten, että ne tuotaisiin, sillä aitaus suoritetaan heti lumen lähdettyä.

Ne pienet metsätyöt, mitä täällä perukalla on ollut tänä talvena, ovat vielä vähän käynnissä, sillä lunta on riittävästi, paikoin yli neljä jalkaa. — K. K.

POTTSVILLE, ONT.

Allekirjoittanut vastaa Erkki Salon haasteeseen lahjottamalla Karjalan ilmalaivarahastoon $2.00 ja haastaa Kalle Niemen, Nick Reinin ja Theodor Tuomisen Pottsvillessä, sekä Kalle Nikkasen South Porcupinessa, kunkin kahdesta dollarista. — Verner Isacson.

Sault Ste. Marien uutisia

Sault Ste Marien W. P. S. O:ton talolla 121 Huron St. on kirjeitä seuraaville henkilöille: Väinö Saarenkanta, Wiljam Seppä, Arvi Koski, Adolf Matikainen (kaksi), John Niininen, Kalle Tenper, Hugo Syrin, Erkki Suni.

Käykää perimässä kirjeenne tai lähettäkää uusi osotteenne taloudenhoitajalle. Osote: 121 Huron St., Sault Ste Marie, Ont.

Ihmiset niinkuin kirjat

Ihmisten laita on niinkuin kirjojen. Muutamilla on koreat kannet, toisilla kaunis sisältö. Kauniit kannet osuvat luonnollisesti ensiksi silmään; mutta kaunis sisältö ei ehkä useinkaan tule luetuksi.

Niin, soma ulkoasu on luonnollisesti eduksi niin kirjoille kuin ihmisillekin. Miksipä ei siis nuori tyttö saisi esiintyä kauniissa puvussa? Mutta ennenkaikkea tulee puvun sisällä olla ihminen! Hieno puku ei saa toki verhota sisäisesti tyhjää, ala-arvoista olentoa.

Meillä ihmisillä, ainakin useimmilla meistä, on synnynnäinen taipumus hankkia kauniisti kullalla kirjoiteltuihin kansiin sidottuja kirjoja. Useat vanhemmat eivät näy asettavan lapsilleen muuta päämäärää kuin saada heille hieno ulkoasu. He lähtevät siitä että lapset on, kuten kirjat, asetettava kirjahyllylle miellyttääkseen katsojan silmää. Mutta he eivät ajattele lainkaan onko niissä myös jotain lukemisen arvoista.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c. ja seisovista 25c. kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Hieroja. Luontainen sairaanhoitaja ottaa vastaan sairaita Asialan ja Seppälän saunalla joka päivä. Käyn myös kotona. Puhelin 1107, Sudbury, Ont. Box 95. — Otto Ylönen.

Ainoa suomalainen suutariliike Sudburyssa, valmistaa pieksuja (shoeback) veden pitävästä nahasta tilausten mukaan ja myöskin hiihtopieksuja. Hiihtäjät, ottakaa tämä huomioonne. Tilaukset lähetetään joutuin, vanhat kengät korjataan huolellisesti. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA

Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. — Werne Koivula, Phone 276 L. Box 113.

TORONTO, ONT.

Hierontaa ja sairasvoimistelua sydän-reumatismin, ishiän ja hiustensekä kasvojen hoitoa. Otan vastaan kotona koko päivän, 166 John St. Käyn kotona myöskin. — Hieroja ja sairasvoimistelija Otto Järvinen, Toronto, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo

valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolaisetsliike, kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

Hierontaa sähkön kanssa, Mrs. Hamlin, 246 Pearl St. Port Arthur.

Hierontaa annetaan kotona ja kodeissa, 226 Secord St., Port Arthur, puhelin 1615. — H. Salo.

Maalausta ja seinäpaperien laittoa otan vastaan kohtuhinnoilla. L. Vuori, 316 Bay St., Port Arthur, Ont. — Puhelin 2772.

TIMMINS, ONT.

Hieroja Ida Heikkinen, ottaa vastaan potilaita 80—4th Ave. Box 715 Timmins, Ont.

Räätälinliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

Shub Bros. Meillä on aina varassa kaikenlaista ruokatavaraa, tuoretta ja suolattua lihaa, voita, munia y.m. Hinnat oikeat. Tämälinen lähetys, hyvä kohtelu. Pidämme arvossa kannatusta. 74 —4th Ave. Phone 258. Timmins.

TUNNETTU

Harmonikkatehdas

Huom.! Vanhoja myös korjataan. **A. BALDWIN**

807 Simpson St. Fort William, Ont.

Sudburysta

Tavanmukaiset tanssit pidetään Liberty-haalilla ensi torstaina. Soitosta tulee huolehtimaan Kinnunen, joten sekin tulee tyydyttämään kaikkia. Tulkaa oikein suurella joukolla panemaan jalalla koreasti. Alkaa klo 9 i.p. Naisille on sisäänpääsy vapaa.

Viime lauantai iltana esitettiin hauska kolminäytöksinen huvinäytelmä «Vapaamuurarit» haalillamme toisen kerran. Ankarasta lumipyrystä huolimatta oli tilaisuuteen saapunut runsaasti yleisöä. Samaisen lumipyryn takia eivät nickeltonilaisetkaan päässeet ollenkaan tätä hauskaa näytelmää katsomaan. Kappaleen esitys sujui hyvin ja yleisö seurasi näytelmää suurella mielenkiinnolla ja nautinnolla alusta loppuun. Tämä näytelmä voittaakin hauskuudessa kaikki haalillamme esitetyt huvinäytelmät.

Karjalan ilmalaivarahastoon ovat Sudburyssa lahjoittaneet seuraavat henkilöt: Kauko Kratz vastan Urho Luovan haasteeseen $2.00 ja haastaa 2 dollarilla Veikko Kuulan, Garson Minella, ja Kalle Nurmen (nuoremman) Sudburyssa. — Mrs. S. Johnson vast. Kalle Jalosen haast. ja haastaa dollarilla Mrs. Maria Pöntisen ja Mrs. O. Kuulan, Garson Minella, ja Kusti Saarikosken Sudburyssa. — Mrs. H. Kratz vast. Kalle Jalosen haast. ja haastaa 2 dollarilla Mrs. Helena Lahden, Garson Minella, Mrs. Ida Johnsonin ja Aili Kannaston, Sudburyssa, ja Mrs. Mandi Helinin, Beaver Lakella.

Ylioikeuden kevätistunto alkoi Sudburyn oikeustalolla maanantaina. Tuomari Lennox toimii tuomarina. Tässä ylioikeuden istunnossa tullaan käsittelemään neljä rikosjuttua ja kaksi siviilijuttua.

Tuli teki melkoisen vahingon Regent ja Isabella katujen kulmassa olevassa talossa aikaseen lauantaiaamuna. Kovan tuulen takia täytyi palokunnan olla tulta sammuttamassa lähes kaksi tuntia ja saikin se niin paljon aikaan, ettei talo palanut kokonaan. Talon omistaa eräs J. A. Celestina niminen mies Creighton Minella.

Kaksi sähkötyöläistä, jotka saivat pahoja palohaavoja British American Nickel yhtiön sulimolla Nickeltonissa viime torstaina, makaa St. Josephin sairaalassa. Gene Strainin, joka on toisen loukkaantuneen miehen nimi, ilmotetaan olevan paranemaan päin, mutta G. Silvestrin parantumisesta on sangen vähän toivoa. Viimemainittu on italialainen.

Kaksikymmentä suden nahkaa on tuotu viimeisen viiden viikon ajalla hallituksen täkäläiseen maakonttoriin maakuntahallituksen maksaman tapporahan perimistä varten. Kaikkiaan nousee tänä talvena tämän piirin maakonttoriin tuotujen suden nahkojen luku kolmeenkymmeneen ja on hallitus maksanut niistä tapporahaa kaikkiaan 1,200 dollaria. Hallituksen maiden asiamies MacLennan ilmottaa tänä talvena tuotujen nahkojen luvun olevan kaksi kertaa suuremman, kuin edellisinä vuosina.

Varkaat murtautuivat Lloyd George pallohuoneeseen Lisgar-kadulla viime lauantaina vastaan yöllä ja veivät kassarekisteristä kymmenen dollaria hopearahaa. Lauantaiaamuna ei ollut näkyvissä minkäänlaista merkkiä sisäänmurtautumisesta ja varkaan, tai varkaiden arvellaan piilottautuneen pallohuoneeseen jo illalla, josta sitten tekonsa tehtyään on helposti päässyt myöhemmin lukkoa rikkomatta ulos. Poliisit ovat vanginneet kaksi miestä, joita epäillään varkauteen syyllisiksi.

Yksitoista koiraa kuoli myrkytykseen kolmen päivän aikana viime viikolla Sudburyssa ja niitä sudburylaisia, jotka pitävät koiriaan arvossa, kehotetaan paikkakunnalla ilmestyvässä englanninkielisessä lehdessä pitämään koiriaan kiinni. Muutamien myrkytyksen kuolleitten koirien arvon ilmotetaan kohoavan kahteensataan dollariin. Yhden arvokkaamman koiran ruumiinavauksessa saatiin selville, että koira oli syönyt strykniiniä sisältävän lihapalasen. Eräässä toisessa tapauksessa on myrkky ollut arsenikkia ja koirat kuolevat muutaman minuutin kuluessa, kärsittyään ankaria tuskia. Myrkkypalojen levittäjäksi epäillään jotakin «mieletöntä» henkilöä ja poliisit toimittavat asian johdosta tutkimusta. Sault Ste. Mariessa, Blind Riverissä ja Copper Cliffissä on viime viikkojen ajalla kuollut koiria samalla tavalla.

HUOMAA! PYSÄHDY! LUKEKAA!

FORT WILLIAMIN NÄYTELMÄSEURA

esittää

Pirtillä (Huomaa!) Torstaina, Huhtikuun 3 p. klo 9 ill. toisen kerran

"Houstonit Kuherrusmatkalla"

Huvinäytelmä 3:ssa näytöksessä.

Viimeinen tilaisuus nähdä tätä hauskaa hauskaa kappaletta.

LIPUT 35 SENTTIÄ.

LAUANTAINA, 5 PÄIVÄ KLO 9 ILL.

"Hirsipuumies"

Sydäntalven tarina 1:ssä näyt.

LIPUT 35 SENTTIÄ.

Lopuksi tanssia orkesterin soitolla.

Seuraava kappale «TUKKIJOELLA», 12 p. huhtikuuta.

NÄYTELMÄSEURA.

VOIMISTELU- JA U.-SEURA "YRITYS" TORONTOSSA

toimeenpanee

Iloiset ja reimat

Tanssit ja paini-iltamat

TORSTAINA, HUHTIKUUN 3 PÄIVÄNÄ

alkaen kello 8 illalla.

Ohjelmassa on voimistelua, painia y.m.

OVIRAHA 45c. — RIENTÄKÄÄ JOUKOLLA HAALILLE.

Liinasia kalaverkkoja

JOTKA OVAT VARUSTETUT PAINOILLA JA KOHOILLA.

Nämä verkot ovat tehdyt parhaasta liina langasta ja kun me tuotamme ne suoraan Scotlannista, niin voimme antaa ne teille parhailla hinnoilla mitä on saatavissa.

30 jd. 3 t. verkkoa, 4 jalkaa syvä	$7.90
30 jd. 3½ t. verkkoa, 4 jalkaa syvä	7.40
30 jd. 4 t. verkkoa, 4 jalkaa syvä	7.10

Meille myöskin tulee iso lähetys verkkoja, jotka ovat valmiiksi paulotettuja.

Tämä lähetys saapuu viikon sisällä.

Nämä hinnat sisältää postikulut kaikkiin paikkoihin Canadassa.

COCHRANE HARDWARE, LIMITED

POHJOIS-ONTARION SUURIN RAUTAKAUPPA.

Postitilaukset voidaan haluttaessa lähettää suomenkielellä.

SUDBURY ONTARIO

Pidämme arvossa teidän kirjeenvaihtonne.

Suomalainen joutunut kaivosmurhan uhriksi Garson Minella. John Hendrickson niminen suomalainen kaivostyöläinen kuoli silmänräpäyksessä, kun hän putosi Garson-kaivoksessa 100 jalkaa, viidennellä 6:lla tasanteella, viime perjantaiaamuna.

Yksityiskohtaisia tietoja tapaturmasta ei ollut saatavissa Mond Nickel yhtiön pääkonttorista Conistonissa vielä lauantaina. Koroneri Henry on ryhtynyt asianmukaisiin toimenpiteisiin kuolemansyyntutkinon toimittamiseksi. Päivää ei ole vielä kuitenkaan määrätty.

Hendrickson, joka on työskennellyt Mond Nickel yhtiöllä viimeiset kaksi vuotta, oli kaivannossa porakoneenkäyttäjänä. Hän oli yksinäinen mies ja hänellä on veli Porcupinen kaivosalueella, jolle on ilmotettu tapaturmasta. Muita sukulaisia ei hänellä tiettävästi ole tässä maassa. Ruumis tuotiin Sudburyyn perjantai iltana ja on Henryn hautaantoimistossa.

Hendricksonin työtoveri John Virta, joka oli tapaturman tapahtuessa paikalla ja näki Hendricksonin kompastuvan ja putoavan kaivosaukkoon, tullaan kuulustelemaan todistajaksi kuolemansyyntutkintoon.

Lento maan ympäri

Civita Vecchia, Italia. — Maailman ympäri matkalla oleva englantilainen lentäjä Stuart MacLaren on saapunut tänne Lyonista, joka oli hänen tämän edellinen pysäyspaikkansa. Täältä hän tulee jatkamaan matkaansa Roomaan.

Liikkeenhoitajan paikka avoinna

Nipigon Consumers Co-op. Store Co. Ltd., julistaa liikkeenhoitajan paikan avoimeksi hakukelpoisten haettavaksi. Hakijalta vaaditaan täydellinen suomen- ja englanninkielen puhe- ja kirjoitustaito, sekä hakijan on kyettävä pitämään kaksinkertainen kirjanpito. On hankittava $2000.00 takaus. Liike on sekatavarakauppa ja liikevaihto vaihtelee $6000—8000 kuuk. Palkkavaatimukset suosituksineen on oltava sisällä 20 päivään huhtikuuta, 1924 ja toimeen on saavuttava 1 päivä toukokuuta, 1924.

Hakemukset tulee lähettää osotteella:

CONSUMERS CO-OP. STOREN JOHTOKUNTA

Box 51, Nipigon Ontario.

Kokouskutsu

Nipigon Workerspuolue kutsuu kaikkia jäseniä saapumaan kokoukseen, joka pidetään Nipigon työväen haalilla huhtikuun 4 päivä 1924 kello 7 illalla. Jokaisen jäsenen läsnäolo on välttämätön, sillä siellä tullaan päättämään Nipigon työväen haalin omaisuuden muuttamisesta laillistetun suomalaisen järjestön nimeen, joka on ollut tähän saakka kolmihenkisen trustiein nimessä. Olkaa hyvä ja saapukaa jokainen siloin kokoukseen.

NIPIGON WORKERSPUOLUEEN O. JOHTOKUNTA

Nipigon, Ont.

Räätälit huomatkaa!

Onko Canadassa yhtään suomalaista räätälimestaria, tai sälliä, joka voisi toimittaa muutamalle juuri Suomesta saapuneelle ensiluokan räätälille kunnollisesti palkattua ja pysyväistä työtä. Ne arvoiset ammattitoverit jotka tämän huomioon ottavat ja jos voivat asian eduksi jotain tehdä, tekisivät hyvin jos ilmottaisivat allekirjoittaneelle. Räätäliunion suomalaisen osaston velvoittamana

E. PIRTTINEN

56 Wroxeter Ave. Toronto, Ont.

HALUTAAN TIETÄÄ

Haluaisin tietää missä nyt on vaimoni ja lasteni äiti Hilja Pohjola, joka minun poissaollessani jätti kotimme ja lähti lasta nukkumaan, tämän kuun 6 päivä aamulla, jättäen kirjeen pöydälle, jossa käski lasten tulla isän luo; isä oli noin 62 mailia kotoa. Jos huomaat tämän, niin ole hyvä ja vastaa heti kirjeellä. Asia on tärkeä, taikka jos joku hänestä tietää, hyväntahtoisesti ilmottaisi minulle osotteella: W. U. M. Pohjola, Box 98, Kirkland Lake, Ont.

Haluaisin tietää missä oleskelee serkkuni David Davidson, Roikan kylästä, Kuopion läänistä. Viimeksi kirjoittanut v. 1914 Rock Bay, B. C., Canada. Jos joku hänen tuttavistaan sattuisi huomaamaan tämän, niin ilmoittaisi allekirjoittaneelle, ellei hän itse tätä näe. Kysymyksessä on tärkeät perntöasiat Suomessa. Taavetti Hätinen, 288 Albert Road, Ford City, Ont., Can.

Missä on sisareni poika Nestori Mäkinen, kotoisin Suodenniemeltä, Kittilän kylästä. Kirjota tädillesi osotteella: Tilda Silta, Nairn Centre, Box 40, Ont., Canada.

Avioliitto-ilmotus

Päätimme ruveta tovereiksi toisillemme maaliskuun 25 p., 1924.

Pirkko Hendrikson

Pottsville, Ont.

John Puska

Pottsville, Ont.

Nimeni joka on tähän asti ollut Pirkko Hendrikson, on tästä lähtien oleva Pirkko Puska, Porcupine, Ont. Pottsville, maaliskuun 27 p., 1924.

DR. E. C. FRASER

HAMMASLÄÄKÄRI

Johnson Block

(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)

Phone 157.

Ihmisiä pyörremyrskyn uhriksi

Shawnee, Okla. — Seitsemän ihmistä on saanut surmansa ja kymmenniä vaikeasti loukkaantunut näillä alueilla riehuneen pyörremyrskyn takia.

Kiitoslause

Parhaat kiitokset lausun kaikille niille henkilöille jotka ovat olleet apuna minulle kun olen ollut turvaton hoitaessani vieraita lapsia, joiden isä on linnassa. Erinomaisen avun olen saanut erikoisesti Mr. ja Mrs. Hjeltiltä. Kiitän kaikkia avustajia. Pyydän samalla Vapauden lukijoita mainitsemaan onko Kinnunen (Vaara) selittänyt asiansa Vapauden kanssa.

Mrs. KINNUNEN, Box 44, Dunblane, Sask.

Kinnunen (Vaara) on selittänyt täydellisesti tilinsä Vapauden kanssa. — Vapauden konttori.

John Palon

Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.

JOHN PALO

290 Bay St. Port Arthur, Ont.

Bay Street Meat Market

(UUSI SUOMALAINEN LIHAKAUPPA.)

Puhelin 2713 North

288 Bay St. Port Arthur, Ont.

Myy halvimmalla kaikkia eri lajeja lihaa, tuoretta ja suolattua lihaa.

Ensiluokan tavara. Hyvä kohtelu.

Linjalle huolellinen ja nopea lähetys.

F. ENGSTRÖM H. KANTOLA

TARMO OSUUSRUOKALA

Parhaan ja halvimman ruuan saatte TARMOSTA

316 Bay St. Port Arthur, Ont.

DOWNEY & DUCHARME

Hautaantoimittaja, huonekalujen päällystäjä ja kuvaraamien laittaja

Phone 392 tai 1226.

McCOOL BLOCK SUDBURY, ONT.

GRANT & HISCOCK.

Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat

Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus kanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, että teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ammattimiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään takuulla. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hinnoja plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen kohdalla, Sudburyssa.

SELKÄRANGANASETTAJA

Dr. Jas Newburn

Kiropraktori-spesialisti

Phone 1331

104 Stafford Blk, Sudbury, Ont.

Canadian Baggage Transfer

Johtava kuorma-ajo komppania

Phone 259 34 Lorne Street SUDBURY, ONT.

Auto Troki ja pitkänmatkan muuttojen. — Huonekalu- huone ja puumyynti paikka. Auki yöllä ja päivällä

TIMMINSIN

Kulutusosuusruokala

tarjoaa ruokaa päivittäin ja aterioittain.

Suositellaan

TIMMINSIN POIKATALO

53 Palsam St. Box 520. Timmins Ontario.

George M. Miller

LAKIMIES ja ASIANAJAJA

Canadian Bank of Commerce yläkerrassa.

Sudbury, Ontario.

Phone 186 P. O. Drawer 310

LABERGE LUMBER COMPANY

Täydellinen varasto rakennustarpeita.

H. Kauhanen, ensiluokan räätäli. Tekee sekä uusia pukuja että korjaa vanhoja. Box 524, Sudbury, Ont. Katuosote Lisgar St.

HAMMASLÄÄKÄRI

Tri Wood

Bank of Nova Scotia Bldg.

Täyttö-, päällystys- ja kultatyöt tehdään sekä vedetään.

Konttori puhelin 190

Asunto puhelin 1139.

Sudbury Ontario

A. FOURNIER, LIMITED

HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI

VAKUUTUKSIA

BALKIE-GILL BLOCK. SUDBURY

Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Shankman Brothers

Liha- ja ruokatavarakauppa

Heiniä, kauroja ja jauhoja. Suositellaan suomalaisille ostoille.

Phone 117

P. O. Box 549 Timmins, Ont.

Cobaltilaiset Huom.!

Lahti Kassun sauna on auki joka lauantai klo 1:stä — 12:ta yöllä.

RUOKAA SAATAVANA

aterioittain ja viikoittain.

Auki klo 6:sta a.p. — klo 2:teen yöllä

NEW WASHINGTON CAFE

Elm St. Sudbury, Ont.

«Suomi» lapamato lääke

Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu, toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästä minen sekä siitä johtuva kuumaa veden nousu suuhun ja kylmä kuume, niin ovat ne lapamadon oireita.

Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkiläisen Sairashuoneen lääkärin reseptin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoituksenmukaiseen vastaavia tuloksia.

Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Posti vapaasti.

KALEVA APTEEKKI

K. G. K. NYMAN.

168 So. Algoma St. Port Arthur, Ont.

F. A. RICARD

Tukku- ja Vähittäiskauppa RAUTATAVARAKAUPPA

Elm St. Sudbury

Dr. A. J. HAYES

Selkärankalääkäri

14½ Lang St. Cobalt, Ont.